

Stockholms stads industriella verk.

Industriverksstyrelsen.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket». Styrelsen sammanträder minst en gång varje månad.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Vid den kommunala omorganisationen år 1920 sammanfördes förvaltningen av Stockholms stads vattenledningsverk samt gasverk och elektricitetsverk under en gemensam styrelse, benämnd *styrelsen över Stockholms stads industriella verk*. Denna trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Industriverksstyrelsen har till uppgift att handha förvaltningen av stadens vattenlednings-, gas- och elektricitetsverk ävensom vattenfall, andra fastigheter och anläggningar, som av staden för dessa verk användas eller förvärfvas, jämte för hithörande ändamål utförda ledningar och andra anläggningar. På styrelsens ankommer att antaga och entlediga entreprenörer för vatten-, gas- och elektriska ledningar samt, efter hälsovårdsnämndens hörande, avloppsledningar.

Stadsfullmäktiges prövning underställas de styrelsens beslut, som angå taxa och reglemente för begagnande av vatten, gas och elektricitet från de kommunala verken, grunder för bestämmande av priset för den allmänna gatubelysningen, där ej överenskommelse härom kan komma till stånd med vederbörande nämnd, samt gasens värmevärde. I början av varje år skall styrelsen till gatunämnden avlämna uppgift å de arbeten i stadens gator, som skola under året utföras. I fråga om gatubelysningen har styrelsen att ställa sig till efterrättelse av gatunämnden meddelade beslut.

Industriverksstyrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid styrelsens sammanträden äga direktören för vattenledningsverket samt direktören för gas- och elektricitetsverken närvara och var för sitt förvaltningsområde deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar anteck-

nade till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer chefsingenjör vid gas- och elektricitetsverken med avseende å ärende, som av honom inför styrelsens föredrages.

Delegerade av styrelsen, bestående av ordföranden, vice ordföranden, jämte suppleant för denne, samt en ledamot jämte suppleant, äga att mellan styrelsens sammanträden tillsammans med direktören för vattenledningsverket, resp. direktören för gas- och elektricitetsverken, och under förutsättning att meningsskiljaktighet ej råder, fatta beslut i frågor av mindre räckvidd eller av särskilt brådskande natur, med skyldighet för delegerade att vid styrelsens närmast infallande sammanträde anmäla sålunda fattade beslut.

Instruktion m. m. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads industriella verk, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 29 maj 1925 samt 11 juli och 1 aug. 1930. Arbetsordning för styrelsen över Stockholms stads industriella verk jämte instruktion för direktören för vattenledningsverket, direktören och [över]ingenjörerna vid gas- och elektricitetsverken samt styrelsens sekreterare, antagen av industriverksstyrelsen 27 mars 1931.

Stat år 1938. Utgifter: 51,924,900 kr. (däruv att täckas med lånemedel 9,625,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1937 beviljade lånemedelsanslag 699,386 kr.); inkomster: 57,495,000 kr.

Industriverksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Björklund, C. G., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, 11—12.

Vice ordförande.

***Styrman, G. A.**, direktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Anderson, C. W.**, e. o. assistent.

***Andersson, J. Edvin**, ombudsman, stadsfullm.

Dahl, J. A., smed.

Hed-Larson, A., köpmän, stadsfullm.

Tibblom, E. O., direktör.

Suppleanter.¹⁾

- *Eriksson, Axel, ombudsman.
 *Henning, K. A., direktör, stadsfullm.
 *Lundström, P. J., faktor.
 Mårtensson, N. U. H., civilingenjör.
 Sjöström, O. V., förbundsordförande.
 Törnqvist, K. G. G., professor, stadsfullm.

Sekreterare.

Nyström, E. G. V. (se nedan).

Delegerade av styrelsen.

Björklund, C. G., ordf.; Styrman, G. A., vice ordf.; Andersson, J. Edvin: Törnqvist, K. G. G. (suppl.); Anderson, C. W. (suppl.).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av industriverksstyrelsens och löneavtalsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Brodén, E. H., civilingenjör.
 Qvarfordt, S. B., förmän, ordf.
 Sund, C. G. M., posttjänsteman.

Suppleanter:

Emtell, H. A., ingenjör.
 Kulén, H. V., chaufför.

Industriverksstyrelsens expedition.

Torgsgatan 22, Va.; t. »gasverket»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Expeditionen förestås av sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid styrelsens och dess delegerades sammanträden. Sekreteraren är tillika styrelsens ombudsman och tjänstgör i sådan egenskap jämväl hos styrelsen underställda förvaltningar.

Sekreterare och ombudsman

(avlönning som i lönegrad XXV).

Nyström, E. G. V.; träffas 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).

Biträdande jurist (4,500 kr.).

Tholson, C.-R.

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola ordföranden samt ledamöterna hrr Carl W. Anderson, J. Edvin Andersson och Dahl vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Lundström, Sjöström och Eriksson i nu nämnd ordning samt ledamöterna hrr Styrman, Hed-Larson och Tiblom i första hand av suppleanterna hrr Henning, Törnqvist och Mårtensson i nu nämnd ordning.

E. o. kontorsskrivare (IX).

Boman, f. Rosén, Eva.

Vattenledningsverket.

Torgsgatan 30, Va. (postgirokonton nr 908); t. »vattenledningsverket»; expeditionstid: 9—16,30 (lördagar och dag före helgdag 9—14) (för telefonmeddelanden hela dygnet t. »vattenledningsverket»); direktörens och avdelningschefernas mottagningstid (därest icke annat anges): 13—14 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).
 Norsborgsverket: Norsborg; t. Norsborg 10, 44 och 4 (förrådet).

Lovöverket: Lovön; t. Drottningholm 45, 180 och 181.

Staden erhåller vattenledningsvatten från två vattenverk, Norsborgsverket och Lovöverket.

Norsborgsverket är beläget vid Norsborg i Botkyrka socken, mellan Bornsjön och Mälaren. Vattnet, som utgöres av ytvatten från Bornsjön och Mälaren samt grundvatten från Sturehovsfältet, renas i huvudsak genom sandfiltrering och klörering.

Lovöverket är beläget å Lovön invid Mörbyfjärden. Vattnet, som tages från Mörbyfjärden, renas enligt en kombinerad kemisk och mekanisk metod, innebärande en kemisk utfällning av föroreningarna samt därpå följande snabbfiltrering och klörering.

För vattendistributionen finnas vattenreservoarer vid sjön Trekanten, i Vanadislund och vid Ugglevikskällan samt ett vattentorn jämte pumpverk vid Mosebacketorg. För tryckets höjande inom vissa områden finnas förutom Mosebackeverket två pumpverk i Enskede, ett i Mälarhöjden, ett i Hjorthagen, ett å Skinnarviksberget, ett vid Pälundet, ett i Stadshagen, ett i Nockeby, ett vid Kristineberg, ett vid Kungsklippan, ett vid Fredhäll, ett vid Hammarby, ett vid Hägersten och ett vid Traneberg samt ett provisoriskt pumpverk i Äppelviken och ett vid Midsommarkransen.

Under vattenledningsverkets förvaltning stå även de lantegendomar, som av staden inköpts för anläggningen av Norsborgsverket och för kontrollen av vattentillflödena till Bornsjön (jfr sid. 282). Inseendet över jordbruket å dessa lantegendomar handhaves av en agronom och tillsynen och skötseln av därå befintliga skogar av en jägmästare med biträde av två skogsvaktare.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms vattenledningsverk, antaget av SF 29 juni 1925, med ändr. 3 dec. 1928 och 16 nov. 1936. Taxa å vatten från Stockholms vattenledningsverk, antagen av SF 17 nov. 1924, med ändr. 15 dec. 1926 och 16 nov. 1936. Enligt denna taxa utlämnas vatten endast genom vattenmätare;

IV

priset utgör 20 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning).

Stat år 1938. Utgifter: 10,223,100 kr. (därav att täckas med låneanordning 3,500,000 kr.); inkomster: 8,770,000 kr.

Direktör (D).

Åberg, E. M. (förordn. t. o. m. 30/9 1944).

Expeditionen.

Registrator.

Söderberg, H. E. (Norah), förste kontorsskrivare (11).

Ett första kontorsbiträde (7).

Förste expeditionsvakt (8).

Moberg, K. G. E.

En telefonist (4), två e. o. telefonister (IV), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,740 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Garberg, E. V.

Ingenjör (20).

Holmberg, K. G. E.

Norsborgsverket.

Driftsingenjör (22).

Helleday, W. H.

Maskinmästare (17).

Forsman, P. G. N.

En övermaskinist (15), en verkmästare (2 kl.) (14), tre maskinister (2 kl.) (13), en e. o. maskinist (2 kl.) (XIII), en e. o. för-rådsförmän (X), en automobilförare (7), en e. o. filtervakt (VIII) samt (vid 1938 års början) 56 arbetare.

Kammarsskrivare (15).

Lundgren, C. A.

Kontorsassistent (13).

Löfgren, K. A. E.

Ett första kontorsbiträde (7).

Lovöverket.

Maskinmästare (17).

Carlsson, Hj. P.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Kjellberg, H. W.

En övermaskinist (15), en maskinist (2 kl.) (13), tre e. o. maskinister (2 kl.) (XIII), en extra kontorist (2,580 kr.) samt (vid 1938 års början) 15 arbetare.

Laboratoriet

(vid Norsborgsverket och Lovöverket).

Laboratorieföreståndare (21).

Westberg, N. K. G.

E. o. förste kemist (XVI).

Larén, L. U.

En e. o. laborant (XII), ett laboratoriebiträde (6), ett e. o. laboratoriebiträde (VI), ett extra laboratoriebiträde (1,860 kr.).

Bornsjöegendomarna.

Agronom

(gemensam med fastighetskontoret; se sid. 118).

Nisbeth, C. W. C:son; mottagningstid: tisdagar 10—12.

Jägmästare (1,740 kr.).

Öhrström, C. A. (jfr sid. 118).

Två skogvaktare (9).

Distributionen.

Förste ingenjör (24).

Dahlöf, G. A.

E. o. ingenjörer (XX).

Nordenstahl, N. G. E.; Rindegård, E. E.

Rörnåtsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Svensson, E. D.

Tre verkmästare (1 kl.) (15), en övermaskinist (15), en verkmästare (2 kl.) (14), två e. o. verkmästare (2 kl.) (XIV), femton distriktsförmän (10), två automobilförare (7; nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 8), två första kontorsbiträden (7), ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.), en e. o. maskinist (3 kl.) (XII), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,020 kr.) samt (vid 1938 års början) 139 arbetare.

Arbetsregistret.

Kammarsskrivare (15).

Ericson, H. M.

En e. o. förste kontorist (X), en e. o. kontorist (VIII), en extra kontorist (2,940 kr.).

Inspektionsavdelningen.

Ingenjör (20).

Alrut, E. T.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underingenjör (17).

Andersson, R. A.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Extra ingenjör (5,400 kr.).

Kjellstrand, G. H.

Underinspektör (15).

Sundström, G. J.

TVå tillsyningsmän (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), ett *extra expeditiöns-vaktsbiträde* (1,200 kr.).

Verkstadsavdelningen.*Ingenjör (20).*

Forsman, F. A.

E. o. underingenjör (XVII).

Ahlberg, K. J. W.

En *verkmästare (1 kl.)* (15), en *verkmästare (2 kl.)* (14), en *e. o. verkmästare (2 kl.)* (XIV), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra kontorsbiträde* (2,244 kr.) samt (vid 1938 års början) 52 arbetare.

Förrådsavdelningen.*Förrådsförvaltare (19).*

Mannerdahl, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Sandell, C. G.; Gehrenhult, M. H. V.

Kontorsassistent (13).

Andrén, G. B.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Rågfelt, B.; Bock, A. S.

Förste kontorsskrivare (11).

Lindroth, f. Hallin, Anna O.

En *förråds-mästare (2 kl.)* (13), två *e. o. förrådsförmän* (X), en *e. o. förste kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *e. o. förrådsvaktsmästare* (IX), ett *extra expeditiönsvaktsbiträde* (1,380 kr.).

Byrå för tekniska utredningar.*Förste ingenjör (24).*

Lindquist, E. G. W.

Ingenjör (20).

Björklund, H.

Biträdande ingenjör (18).

Isaksson, J. O.

Extra ingenjörer (5,424—5,100 kr.).

Wessel, J.; Odenstad, S. S.; Björkholm, B. G. A.; Tyrén, S. A.

E. o. konstruktör (XVI).

Andersson, K. E.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Carlson, C. G.

En *e. o. ritare* (XI), två *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), två *extra ritbiträden* (2,580—2,460 kr.).

Kameralavdelningen.*Kontorschef (21).*

Ekebohm, N. K. K.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Enblom, K. J. E.

Bokföring och kassa.*Kammarsskrivare (15).*

Billhart, F. O.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Söderman, N. T.; Röhl, E. G. R.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Hallberg, Dagmar A.

TVå *första kontorsbiträden* (7), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *expeditiöns-vakt* (6), ett *extra expeditiönsvaktsbiträde* (1,200 kr.).

Debiteringskontoret.¹⁾*Förste kammarsskrivare (17).*

Erikson, T. K. I.

Förste kontorsskrivare (11).

Svensson, E. Märta A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), sex *avläsare* (10), tre *e. o. avläsare* (X), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), ett *e. o. expeditiönsvaktsbiträde* (IV).

¹⁾ Debiteringskontoret ombesörjer jämväl för gatunämndens räkning debitering av gatuhållningsavgifter.

IV

Nybyggnadsavdelningen.

(Lovöverket.)

Extra ingenjör (5,100 kr.).

Frang, E. M.

En *extra verkmästare* (5,196 kr.), tre *extra biträdande verkmästare* (4,860—4,188 kr.) samt (vid 1938 års början) 126 *arbetare*.

Vattenledningsentreprenörer.

Se sid. 295.

Gas- och elektricitetsverken.

Direktörskontoret.

(Gemensamt för båda verken.)

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Direktör (E).

Kleman, C. F. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{6}$ 1940),
mottagningstid: 14—15 (lördagar och dag före
helgdag 13—13,30).

Kamrerare (2 kl.) (20).

Lindqvist, C. E. O.

Gasverket.

*Torsgatan 22, Va. (postgirokonto nr 60); t. »gasverket»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14); mottagningstid för chefsingenjör, kontorschef och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30). Be-
träffande koks försäljningens och Värtagasverkets adresser och telefoner m. m.
se nedan.*

Vid stadens gasverk, Värtagasverket vid Lilla Värtan, tillverkas gasen numera uteslutande i kammarugnar. Fem gasklockor äro i bruk, varav fyra äro belägna vid verket och en vid Sabbatsberg. Gasen användes numera huvudsakligen till värmeändamål (angående gatubelysning med gas se sid. 294).

Reglemente m. m. Reglemente för be-
gagnande av gas från Stockholms gasverk, an-
taget av SF 16 dec. 1912, med ändr. Taxa för
gas, levererad från Stockholms gasverk, anta-
gen av SF 19 dec. 1923, med ändr.; enligt

denna taxa utgör gaspriset f. n. 10 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning). SF hava fastställt bestämmelser rörande leverans av gas till Sundbyberg (29 april 1912), till Råsunda (16 juni 1913), till Nya Hagalund (29 juni 1914) och till Huvudsta (20 juni 1929). SF hava därjämte bemyndigat industri-
verksstyrelsen att besluta om leverans av gas till
enstaka anläggningar utom staden.

Stat år 1938. Utgifter: 16,572,800 kr.
(därav att täckas med lånemedel 1,850,000 kr.;
dessutom inom linjen fört, år 1937 bevil-
jat lånemedelsanslag 150,000 kr.); inkomster:
18,215,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Hultman, G. H. (förordn. t. o. m. $\frac{28}{2}$ 1940).

Kontorschef (21).

Tegnér, U. V.

Administrationen.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Widfond, S. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Alsén, J. A. H.

Kammarsskrivare (15).

Nord, I. Ch. W.

Kontorsassistent (13).

Schalin, M. H.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kon-
torsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V),
en *kontorsvakt* (1,560 kr.).

Kassakontoret.

Kassör (18).

Ullman, P. R.

Förste kammarsskrivare och kassör
(17).

Morén, O. W.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lind, C. O.

En *expeditionsvakt* (6), två *e. o. pollett-
räknare* (VI) (därav en vakant), två *extra
polletteräknare* (1,740—1,560 kr.), en *kon-
torsvakt* (1,020 kr.).

Kansliet.

Korrespondensavdelningen.

Förste kammarsskrivare (17).

Larsson, C. J.

Kontorsassistent (13).

Lundberg, N. S.

Tre första kontorsbiträden (7), ett *e. o.* kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

Registraturen.

Kammarsskrivare (15).

Forssell, K. G.

Kontorsassistent (13).

Schwartz, T. G.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Ernsell, H. F.

Ett första kontorsbiträde (7).

Förste expeditionsvakt (8).

Johansson, F. A. O.

En *e. o. expeditionsvakt* (VI), ett *e. o. expeditionsvaktsbiträde* (IV) (vakant), en kontorsvakt (1,880 kr.).*Koksförsäljningen.*

Torsgatan 22, 3 tr., Va. (postgirokonton nr 60); t. »gasverkets koksförsäljning»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Inköpschef (24).

Bengtsson, J. E. Y.

Förste kammarsskrivare (17).

Carell, S. T.

Kammarsskrivare och kassör (15).

Håkansson, G. H.

Kammarsskrivare (15).

Sabel, G. E.

E. o. eldningskonsulenter (XV).

Carlsson, V. F. I.; Svensson, S. A.

Kontorsassistent (13).

Holm, C. E. A.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Ericsson, E. A.

Ett första kontorsbiträde (7), fyra *e. o.* kontorsbiträden (V), en kontorsvakt (1,200 kr.).*Värtagasverket.*

Värtan; t. 23 30 90; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Förste ingenjör (24).

Lidberg, K. S.

Gastillverkningsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Fredriksson, V. J. V.

Förste gasmästare (17).

Ekman, O. G.

Gasmästare (15).

Ståhl, F. E.; Gustafsson, A. T.; Asplund, E. E. T.; Carlsson, E. T.

Biproduktsavdelningen.

Ingenjör (20).

Strömberg, B. W.

Förste gasmästare (17).

Eriksson, J. G.

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20)

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: lönegrupp gg 14, konjunkturtillägg 2,000 kr., bostad, värme, lyse och planteringsland).

Dahlin, O. B.

Förste gasmästare (17).

Andersson, E. D.

Gasmästare (15).

Mårtenson, K. H.

Koksavdelningen.

Ingenjör (20).

Jeanson, K. B. H.

Förste gasmästare (17).

Parmér, C. G.

Gasmästare (15).Vakant, *tf.* Eklund, S. S. E.

Byråavdelningen.

Byråingenjör (22).

Molin, A. G.

Extra ingenjör (6,780 kr.).

Kignell, E. P.

Konstruktör (16).

Bjelving, C. M.

IV

E. o. ritare (XIV).

Lindström, G. H.; Sköld, H. O. T.
Två *e. o. ritbiträden* (VII).

Laboratoriet.

Laboratorieföreståndare (21).

Qvarfort, S. G.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Dahlbeck, S. W.

Förste kemister (16).

Malmgren, O. Ch.; Ohlsson, E. O. B.

E. o. kemister (XIV).

Lindskog, R. J.; en vakant, *tf. Bergström*, H.

En *e. o. laborant* (XII), en *laboratorie-
vakt* (1,200 kr.).

Bokföringsavdelningen.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Malmberg, E. K. G.

Förste kammarsskrivare (17).

Idholm, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Gihl, C. I. E.; Jaensson, K. B.; Sköld, E. E.
E.; Andersson, V. G.

Kontorsassistenter (13).

Rehnberg, A. O.; Stenfeldt, A. G.; Johansson, A.
W. F.

En *första kontorsbiträde* (7), två *extra
kontorsbiträden* (2,244—1,980 kr.), två *kon-
torsvakter* (1,200—1,020 kr.).

Förrådskontoret.

Förrådsförvaltare (19).

Bergstrand, K. H.

Förste kammarsskrivare (17).

Törngren, B. T. O.

Kammarsskrivare (15).

Strandberg, K. W.; Ericson, H. T. S.

Kontorsassistent (13).

Lind, J. I. F.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Andersson, K.

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. arbetschef (XXII).

Hainer, N. G.

Extra ingenjör (4,200 kr.).

Sjödén, K.-E.

E. o. ritare (XIV).

Mattson, A. R.

En *extra kontrollant* (6,000 kr.), en
extra ritare (4,200 kr.).

Dessutom vid Värtagasverket: fem *förste
gasförmän* (13), fem *gasförmän* (1 kl.)
(12), tretton *gasförmän* (2 kl.) (11), två *extra
gasförmän* (4,524—3,900 kr.), sex *portvakter*,
tillika kontrollanter (7), tre *förrådsvakter*
(6), samt (vid 1938 års början) 341 *arbetare*.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Hybbinette, N. F.

Rörnäs- och gatubelysnings-
avdelningen.

Ingenjör (20).

Wilner, H. A. S.

E. o. ingenjör (XX).

Hanson, A. T.

Förste gasmästare (17).

Larsson, E. J.

Gasmästare (15).

Stenbäck, C. G.; Königsson, E. R.

Föreståndare för kartbyrå (15).

Stenberg, N. G.

E. o. ritare (XIV).

Andersson, L. E.

Två *e. o. ritare* (XI) (därav en vakant), en
extra ritare (1,980 kr.), tre *extra ritbiträ-
den* (2,220—1,980 kr.).

Mätare- och kontrollavdelningen.

Ingenjör (20).

Larson, J. V.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, C. F. L.

E. o. underingenjör (XVII).

Levander, G. E.

Extra ingenjörer (3,900 kr.).

Skoglund, S. T.; Tärnström, N. A.

Gasmästare (15).

Edlund, E. K.

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, G. D.; Fröding, V. K. H.

Kontorsassistent (13).

Staaft, H. K.

En *extra kontorsassistent* (3,100 kr.), en *kontorsvakt* (1,200 kr.).

Bokföringsavdelningen.

Förste kammarsskrivare (17).

Hultström, F. G.

Kontorsassistent (13).

Gustavsson, K. G. H.; Tidal, A. F.

En *kontorsskrivare* (9).

Förrådskontoret.

Förrådsförvaltare (19).

Rosling, C. A. E.

Förste kammarsskrivare (17).

Bergschöld, F. E.

Kammarsskrivare (15).

Fredrikson, E. G.; Samuelson, K. A. V.

Kontorsassistent (13).

Berg, I. J.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Benell, D. E.

Ett *gasmästarbiträde* (9), två *förråds- vakter* (6), tre *kontorsbiträden* (5), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *e. o. första telefonist* (V) (vakant), en *kontorsvakt* (1,560 kr.).

Uppbördsavdelningen.

Uppbördschef (19).

Jörne, T.

Förste kammarsskrivare (17).

Jönsson, E. W. (räkningskontoret); Ekstrand, G. M. (avläsning och inkassering); Schönhult, S. I. M. (expedition).

Kammarsskrivare (15).

Harlén, C. G.; Widegren, E. M.

Kontorsassistent (13).

Johannison, G. V.; Johnson, J. A. G.; Halling, G. K.; Sjöstedt, K. B. E.; Hultell, I. G. R.; Hofstedt, J. E.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Carlson, J. E.; två vakanta.

Förste kontorsskrivare (11).

Fogelström, J. Gabriella; Carell, f. Jonsson, Anna E.

Två *extra kontorsassistent* (4,020—3,120 kr.), två *kontorsskrivare* (9), sex *första kontorsbiträden* (7), sex *kontorsbiträden* (5), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V) (därav två vakanta), fem *extra kontorsbiträden* (2,220—1,980 kr.), fyra *uppbördsförmän* (12), fyra *centraluppbördsförmän* (11), trettiotvå *uppbördsförmän* (10) (därav två vakanta), nio *e. o. uppbördsförmän* (X) (därav två vakanta), nio *extra uppbördsförmän* (2,976—2,640 kr.), tre *uppbördsförmän* (2,424—2,028 kr.), två *kontorsvakter* (1,560—1,380 kr.).

Dessutom en *gasförmän* (1 kl.) (12), tre *gasförmän* (2 kl.) (11), en *e. o. gasförmän* (2 kl.) (XI), en *gasförmän* (3 kl.) (10), en *extra gasförmän* (4,332 kr.), ett *gasmästarbiträde* (9), ett *e. o. gasmästarbiträde* (IX), en *klockvakt* (5) samt (vid 1938 års början) 138 arbetare.

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör (24).

Cederström, E. B.

Byrå för tekniska utredningar.

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se nedan).

Ingenjör (20).

Wennerbärg, P. A.

Extra ingenjör (5,760 kr.).

Holmqvist, R. F. R.

Biträdande ingenjör (18).

Hamberg, H. G. S.

Konstruktör (16).

Vakant.

E. o. ritare (XIV).

Boström, J. S.; Engnes, G. E.

En *e. o. laborant* (XII), ett *extra ritbiträde* (2,244 kr.), en *kontorsvakt* (1,560 kr.).

Iv

Provköket.

Torsgatan 26, Va.

E. o. hemkonsulenter (XI).

Engnes, f. Frisk, Margit M. L.; Carlsson, f. Almgren, B. Constance M.

Installations- och verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Larsson, K.

Förste gasmästare (17).

Karlsson, K. L.; Södergård, E. E. E.

Förste kammarskrivare (17).

Gillstedt, A. H.

Kontorsassistent (13).

Ceder, O. V.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Weimer, H. D.

En extra kontorsassistent (2,880 kr.), ett första kontorsbiträde (7), en kontorsvakt (1,020 kr.).

Ackvisitionsavdelningen samt kundtjänst.

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se ovan).

Ingenjör (20).

Nilsson, B. M.

E. o. ingenjör (XX).

Schylow, T. E.

Norra utställningen.

Kungsgatan 54, C.; t. »gasverket»; utställningen hålles öppen 9—17.

Utställningsföreståndare (17).

Magnusson, C. O.

Ett e. o. utställningsbiträde (X).

Södra utställningen.

Blå Bodarna 4, Sö.; t. »gasverket»; utställningen hålles öppen 9—17.

E. o. utställningsföreståndare (XIII).

Pettersson, E. G. E.

En extra utställningsvakt (1,740 kr.). Dessutom två gasförmän (1 kl.) (12), en e. o. gasförmän (1 kl.) (XII), två gasförmän (2 kl.) (11), en e. o. gasförmän (2

kl.) (XI), en värmeledningsskötare (7), två automobilförare (7), tre portvakter (1 kl.) (6) samt (vid 1938 års början) 94 arbetare.

Elektricitetsverket.

Tulegatan 13 (postadress: Stockholm 19; postgirokonton nr 80); t. »elverket»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14); mottagningstid för chefsingenjörer, kontorschef och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).

Stadens behov av elektrisk energi tillgodoses genom två av staden anlagda elektricitetsverk, nämligen ett ångkraftverk, benämnt Värtaverket, och ett vattenkraftverk, benämnt Untraverket, samt genom överförande av elektrisk energi från Lanforsens och Krångede kraftverk, i vilka staden är delägare. Den från Untraverket, Lanforsen och Krångede erhållna elektriska energien transformeras vid Värtaverket till lägre spänning. För transformering m. m. hava i olika delar av staden inrättats understationer (se sid. 290).

Värtaverket, som numera i huvudsak tjänstgör som spetsbelastnings- och reservstation, har en maskineffekt av omkr. 110,000 kW.

Vid Untraverket, som är beläget i Söderfors socken i Uppsala län, erhålles vattenkraften från ett antal av staden inköpta forsar i Dalälven. Från Untraverket kunna 30,000 kW erhållas (fem turbiner, därav fyra å 7,500 och en å 9,000 kW).

Staden har tillsammans med Sandvikens jernverksaktiebolag gått i författning om utbyggande av den nedanför Untraverket i Dalälven belägna Lanforsen. För detta ändamål har bildats ett bolag, Lanforsens kraftaktiebolag, i vilket Stockholms stad ingått som delägare med $\frac{2}{3}$ och Sandvikens jernverksaktiebolag med $\frac{1}{3}$ av aktiekapitalet. Fallet är avsett att utbyggas successivt. F. n. erhåller staden intill 18,000 kW från Lanforsen och beräknas, när fallet är fullt utbyggt, kunna erhålla 24,000 kW.

Staden har vidare förvärvat 2,100 aktier i Krångede aktiebolag och därigenom erhållit delägar rätt med $\frac{6}{100}$ i Krångedefallen, de mest betydande fallen i Indalsälven. (Övriga delägare i nämnda bolag äro Sandvikens jernverk, Fagersta bruk, SKF-Hofors bruk, Bergslagens gemensamma kraftförvaltning och Korsnäsverken.) Den å staden ankommande andelen av den producerade energimängden beräknas vid fullständig utbyggnad komma att uppgå till ca 30,000 kW. Leveransen av energi från Krångede började den 13 juli 1936. Vid nuvarande utbyggnad utgör Stockholms andel och abonnerad effekt tillsammans 14,000 kW.

Den till konsumenterna levererade elektriska energien utgöres av likström, 2×220 V och

600—800 V, trefasström 3×220 V, 6,000 V och 30,000 V. För borgerliga behov utgjorde under år 1937 likström 2×220 V 70 % och trefasström 3×220 V 30 %. Likströmsförbrukningen hålles praktiskt taget konstant, under det att tillväxten kommer på växelströmssystemet. För transformeringen till lågspänd växelström hava inom olika delar av staden anordnats inalles 177 transformatorstationer och -kiosker samt 7 stolptransformatorer.

För att tillförsäkra staden möjlighet att fylla dess framtida behov av vattenkraft har staden inköpt aktier i aktiebolaget Svärthålsforsen och därmed samt sedermera förvärvat äganderätten till större delen (ca 90 %) av den i Indalsälven belägna Svärthålsforsen. Forsen, som ännu icke är utbyggd, beräknas fullt utbyggd och efter vissa sjöregleringar kunna lämna 45,000 kW.

Genom delägarskapet i Krångede aktiebolag har staden vidare tillförsäkrats viss rätt att å den för bolagets intressenter gemensamma kraftledningen överföra kraft söderut även från Svärthålsforsen, när detta fall kan bli utbyggt.

Distributionen av elektrisk energi ombesörjes i regel direkt av elektricitetsverket, men beträffande Brännkyrka och Enske församlingar (utom Liljeholmen och de kommunala stadsplaneområdena) samt vissa angränsande delar av Nacka församling handhaves distributionen av den av elektricitetsverket levererade elektriska energien av ett särskilt av konsumenterna under stadens medverkan bildat aktiebolag, Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag. Detta bolag har ett aktiekapital av ca 950,000 kr., varav staden äger aktier till ett nominellt värde av ca 830,500 kr.

Beträffande formerna för stadens representation i ovan omnämnda aktiebolag (jfr sid. 342) må nämnas, att staden i a. b. Svärthålsforsen och Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag representeras av industriverksstyrelsen, som äger att å resp. bolagsstämmor rösta för stadens aktier ävensom utöva övriga på aktieinnehavet grundade befogenheter. I Lanforsens kraftaktiebolag och Krångede aktiebolag tillkomma däremot nämnda befogenheter drätselnämnden, ehuru med den inskränkningen, att nämnden vid utseende av stadens representanter i styrelsen för Lanforsens kraftaktiebolag är bunden av bolagsordningens föreskrift, att ordföranden i industriverksstyrelsen, direktören för gas- och elektricitetsverken och en av chefsingenjörerna vid elektricitetsverket skola vara självskrivna ledamöter samt förste ingenjören för elektricitetsverkets drift självskrivna suppleanter i bolagets styrelse, ävensom att de övriga ledamöter och suppleanter i stadens styrelse, som staden äger rätt att utse, skola utses bland industriverksstyrelsens ledamöter och suppleanter.

Industriverksstyrelsen har bemyndigats att ingå som medlem i Dalälvens vattenregleringsföretag, som utgör en sammanslut-

ning av ägare till vattenfall i Dalälvens flodsystem och har till ändamål att till gemensam nytta för medlemmarna reglera vattenframrinningen i Dalälven och dess tillflöden. Med hänsyn till stadens äganderätt till större delen av Svärthålsforsen (se ovan) har industriverksstyrelsen vidare ingått som medlem i Indalsälvens vattenregleringsföretag.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av elektrisk energi från Stockholms elektricitetsverk, antaget av SF 16 dec. 1912, med ändr. Taxa för elektrisk energi, levererad från Stockholms elektricitetsverk, antagen av SF 16 nov. 1936; enligt denna taxa utgör priset för belysning 25 öre per kWh (med rabatt för större förbrukning) och för motorström en fast grundavgift av 12 kr. per konsument och år samt en förbrukningsavgift av 12 öre per kWh. Dessutom finnes för bostäder ytterligare tre taxor, nämligen B 2: en fast årlig avgift, beroende på lägenhetens yttinnehåll + 10 öre per kWh, B 3: en fast årlig avgift, dubbelt så stor som i B 2 + 6 öre per kWh samt B 4: en fast årlig avgift lika med B 2 + 12 kr. per abonnent 0,1 kW + 3 öre per kWh under och 10 öre per kWh över abonnemangsgränsen. För yrkeslägenheter finnas analoga tariffer. SF hava därjämte bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av elektrisk energi till enstaka anläggningar utom staden.

Stat år 1938. Utgifter: 25,129,000 kr. (däruv att täckas med länamedel 4,275,000 kr.; dessutom inom linjen förda. år 1937 beviljade länamedelsanslag 549,386 kr.); inkomster: 30,510,000 kr.

Chefsingenjörer (27).

Laurell, K. J. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1946), har avdelningarna för drift, produktion och fördelning i stora drag av energi med därtill hörande utvidgnings- och byggnadsarbeten.
En vakant.

Kontorschef (21).

Pihlstedt, E. E.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Edholm, J. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Bergwall, C. T.; Fagerell, J. V. W.

Kammarsskrivare (15).

Lindström, V. R. A.; Eriksson, N. G. J.; Guldbrand, S. G.

Kontorsassistent (13).

Jacobsson, E. H.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V).

IV

Kassakontoret.

Förste kassör (19).

Carlsson, A. T.

Förste kammarskrivare och kassör (17).

Blom, E. H.

Kammarskrivare (15).

Hellgren, H. M.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), en uppbördsman (10), en kontorsvakt (2,340 kr.).

Kansliet.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. F.

Förste kammarskrivare (17).

Danielson, G. L.

Kammarskrivare (15).

Alsén, E. D. J.

Kontorsassistent (13).

Thörne, O. F.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Pettersson, N. R.

En kontorsskrivare (9), sex första kontorsbiträden (7) (därav en tjl. för tjänstgöring vid stadskansliet), två kontorsbiträden (5), tre e. o. kontorsbiträden (V), fyra extra kontorsbiträden (2,460—1,980 kr.), en extra förste vaktmästare (2,580 kr.), sju kontorsvakter och hissförare (1,560—1,020 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Berg, O. T.

Centrala driftkontoret och understationerna.

Driftsingenjör (22).

Vakant.

Ingenjör (20).

Larsson, K. Elov.

E. o. ingenjör (XX).

Nyquist, B. L. F.

Extra ingenjör (4,800 kr.).

Lindborg, D. E.

Förste elmästare (17).

Nyberg, J. W.

Elmästare (15).

Sundberg, J. T.; Dahlkvist, A. M.; Eriksson, G. L. Hj.

Tulestationen.

Kungstensgatan 23 (postadress: Stockholm 19); t. 32 27 57.

En förste elförman (13), tre elförmän (1 kl.) (12), fyra elförmän (3 kl.) (10), ett elmästarbiträde (9).

Brunkebergssstationen.

Mäster Samuelsgatan 21, C.; t. 11 08 73.

En förste elförman (13), tre elförmän (1 kl.) (12), fyra elförmän (3 kl.) (10).

Östermalmsstationen.

Styrmansgatan 48, Ö.; t. 62 60 53.

En förste elförman (13), tre elförmän (1 kl.) (12), fyra elförmän (3 kl.) (10).

Kronobergssstationen.

Kungsholmsgatan 55—57, K.; t. 50 75 06.

En förste elförman (13), tre elförmän (1 kl.) (12), fyra elförmän (3 kl.) (10).

Katarinastationen.

Kapellgränd 12, Sö.; t. 41 37 76.

En förste elförman (13), tre elförmän (1 kl.) (12), fyra elförmän (3 kl.) (10), två elmästarbiträden (9).

Högalidsstationen.

Krukmakargatan 33, Sö.; t. 43 14 57.

En förste elförman (13), tre elförmän (1 kl.) (12), fyra elförmän (3 kl.) (10), ett elmästarbiträde (9).

Djurgårdsstationen.

Djurgården, Ö.; t. 61 38 23.

Driften automatisk.

Enskedestationen.

Enskede 1; t. 49 46 10.

Fyra elförmän (1 kl.) (12), en elförman (3 kl.) (10).

Nybohovsstationen (Brännkyrka).

Stockholm 9; t. 43 48 90.

Fyra elförmän (3 kl.) (10), ett elmästarbiträde (9).

Lillsjöstationen (Bromma).

Lillsjönäs, Ulvsunda; t. 25 68 02.

Fyra elförmän (1 kl.) (12), en elförman (3 kl.) (10).

Danviksstationen.

Alsnögatan 12, Sö.; t. 43 92 33.

Driften automatisk.

Dessutom fem helautomatiska likriktarestationer, en i *Ålsten*, en i *Örby*, en vid *Riddarhustorget* (i gamla rådhuset), en vid *Hammarbyhamnen* och en vid *Solnavägen*—*Karlbergsvägen*.

Untraverket.

Postadress: Orrskog; t. Tierp 57.

Driftsingenjör (22).

Hollstein, J. A. G.

Förste elmästare (17).

Eriksson, A. A.

Förste kammarskrivare (17).

Johanson, G. M.

En *förste elförman* (13), sex *elförmän* (1 kl.) (12) (därav två tjl. för tjänstgöring vid Lanforsens kraftaktiebolag), en *e. o. elförman* (1 kl.) (XII), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), ett *elmästarbiträde* (9), en *kontorsvakt* (2,340 kr.).

Värtaverket.

Värtan; kontoret: t. 62 44 23, 62 44 24;
maskinrummet: t. 62 44 47.

Driftsingenjör (22).

Lindblad, B. E.

Ingenjör (20).

Gustavsson, F. H.

E. o. ingenjörer (XX).

Larsson, Karl E.; Svedblad, P. T.

Maskinmästare (17).

Ström, P. G.

Förste elmästare (17).

Råman, C. A.

E. o. förste elmästare (XVII).

Hellström, O.

Övermaskinister (15).

Eriksson, J. Hj.; Pettersson, J. E.; Arbin, J. V.

Elmästare (15).

Hellström, O., tjl. (se ovan); Andersson, A.

E. o. elmästare (XV).

Jansson, A. E.; Lenholm, M.; Carlsson, F. A. T.

Sex *ångmaskinistförmän* (13) (därav en tjl. och förordn. som e. o. elmästare (XV), se ovan), sjutton *ångmaskinister* (12) (därav två

tjl. och förordn. en som e. o. elmästare (XV), se ovan, och en som *ångmaskinistförmän* (13)), nio *e. o. ångmaskinister* (XII) (därav en tjl. och förordn. som *ångmaskinist* (12)), en *extra ångmaskinist* (4,800 kr.), fem *förste elförmän* (13) (därav en tjl. och förordn. som e. o. elmästare (XV), se ovan), tre *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (2 kl.) (11), sju *elförmän* (3 kl.) (10) (därav en tjl. och förordn. som *förste elförman* (13)), fem *elmästarbiträden* (9), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX).

Förste kammarskrivare (17).

Ström, N. D.

Kammarskrivare (15).

Trotter, J. K.; Broström, T.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lindblad, S. J. L.

En *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *e. o. portvakt* (VI), en *kontorsvakt* (1,200 kr.).

Dessutom för driften: fyra *förste elförmän* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), sex *elförmän* (3 kl.) (10), ett *elmästarbiträde* (9), två *e. o. elmästarbiträden* (IX) samt (vid 1938 års början) 227 arbetare.

Elektriska anläggningsavdelningen.

Förste ingenjör (24).

Andreasson, E. M.

E. o. ingenjör (XX).

Ryman, E. S.

Biträdande ingenjör (18).

Berglund, E. M.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Larsson, J. E.

Konstruktörer (16).

Ericson, N. B.; Lantz, C. A.; Hanström, C. H.

E. o. konstruktör (XVI).

Frisk, E. Hj. Hj.

Ritare (14).

Larsson, E.; Sköld, E. V.; Hammarberg, L. B.

E. o. ritare (XIV).

Kindahl, H. S.; Jensen, B. O. H.

Två *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. ritbiträde* (VII), två *extra ritare* (3,960—3,732 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,460 kr.).

Förste elmästare (17).

Tollstam, R. R.

IV

Elmästare (15).

Johansson, F. A. A.; Andersson, E. O.; Sahlin, K. S. J.

E. o. elmästare (XV).

Bengtsson, D.

Två *elförmän* (1 kl.) (12) (därav en tj. och förordn. som e. o. elmästare (XV), se ovan), en *e. o. elförman* (1 kl.) (XII) (tj. och förordn. som elförman) (1 kl.) (12)), två *elförmän* (2 kl.) (11), ett *elmästarbiträde* (9) samt (vid 1938 års början) 48 *arbetare*.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Lundberg, T.

Ingenjörer (20).

Egnell, E. A.; Dalén, G. E. A.; Wrangel, H. W.

E. o. ingenjör (XX).

Lindberg, S. E.

Underingenjör (17).

Rosenqvist, C. A. B.

E. o. underingenjörer (XVII).

Fällman, C. R.; Igelström, H. V.; Lindahl, V. E.

Elmästare (15).

Björkman, J. E.

E. o. besiktningsmän (XV).

Hilldén, E. T.; Svensson, L. H. V.; Dahlroth, J. A.

Extra besiktningsman (4,080 kr.).

Rådborg, R. H. A.

E. o. ritare (XIV).

Lindeberg, H. W.

Två *e. o. elförmän* (1 kl.) (XII), en *elförman* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X), ett *elmästarbiträde* (9), ett *extra elmästarbiträde* (2,520 kr.).

Kamrerare (3 kl.) (19).

Sundstrand, G. D.

Förste kammarskrivare (17).

Mathson, L. A. W.; Grandell, J. G.

Kammarskrivare (15).

Wirén, C. G. L.; Kristoffersson, J.; Holmberg, O. G:son; Wisell, E. B.; Lanbert, K. G. L.; Karlén, K. H. J. H.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, E. G.; Rapp, A. M.; Runngren, E. G. K.

En *extra ritare* (3,780 kr.), en *extra kontorsassistent* (3,420 kr.), åtta *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), fyra *kontorsbiträden* (5), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), sju *extra kontorsbiträden* (2,344—2,220 kr.), nio *kontorsvakter* (1,740—1,020 kr.).

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör (24).

Carlsson, G.

E. o. ingenjör (XX).

Welmer, P. G.

E. o. besiktningsman (XV).

Kjellberg, G. R.

Utställning.

Regeringsgatan 11, C.; t. 10 66 27, 20 10 02; öppen 9—17.

E. o. utställningsföreståndare (XVII).

Sjöqvist, F. R.

E. o. ackvisitör (XV).

Vakant.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (XII), en *e. o. hemkonsulent* (XI), en *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. utställningsbiträde* (VIII), ett *e. o. utställningsbiträde* (V), ett *extra utställningsbiträde* (2,580 kr.).

Ledningsnät och gatubelysning.

Förste ingenjör (24).

Block, J. L.

E. o. arbetschef (XXII).

Vakant.

Ingenjör (20).

Holmqvist, E. T.

Ingenjör (20)

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: lönegrupp gg 13, konjunkturtillägg 1,500 kr., bostad, värme och lyse).

Ringström, R. G.

Biträdande ingenjör (18).

Bergstedt, A. E.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Åke, N. O.

Extra ingenjör

(arbetsledare vid byggandet av kraftledningar (10,956 kr.).

Hansson, P.

Extra ingenjör (4,800 kr.).

Nordin, B. F.

Kammarsskrivare (15).

Ramberg, J. S.; Gilljam, E. W.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Asplund, G. A.

Ritare (14).

Sandell, F. E. V.

E. o. ritare (XIV).

Johnson, K. Y. L.

Fem *e. o. ritare* (XI), tre *e. o. ritbiträden* (VII), tre *extra ritbiträden* (2,220—1,740 kr.), en *e. o. kopist* (IV).

Förste elmästare (17)

(personligt lönetillägg 600 kr.).

Ohrling, A. W.

Förste elmästare (17).

Nordström, J. A.

Elmästare (15).

Aronsson, C. G.; Gårdhner, C. L. S.

E. o. elmästare (XV).

Bengtsson, J. A.

Extra elmästare (6,000 kr.).

Engström, F. J.

Dessutom vid ledningsnät och gatubelysning: fyra *elförmän* (1 kl.) (12) (därav två tjl. och förordn. en som *e. o. elmästare* (XV) och en som *extra elmästare*, se ovan), två *e. o. elförmän* (1 kl.) (XII) (därav en tjl. och förordn. som *elförman* (1 kl.) (12)), sex *elförmän* (2 kl.) (11), två *e. o. elförmän* (2 kl.) (XI), en *elförman* (3 kl.) (10), två *e. o. elförmän* (3 kl.) (X) (därav en vakant), två *extra förmän* (3,840—3,480 kr.), tre *elmästarbiträden* (IX) (därav tre vakanta), ett *extra elmästarbiträde* (3,384 kr.) samt (vid 1938 års början) 282 arbetare.

*Byrå för tekniska utredningar.**Byråingenjörer* (22).

Widström, A. D.; Erikson, E.; Dahlgren, F. A.

E. o. ingenjör (XX).

Olsson, G. I.

Extra ingenjör

(med partiell tjänstgöring; för vissa utredningsarbeten rörande vattenkraftsfrågor m. m.)
(4,560 kr.).

Sundelin, C. H. J.

E. o. konstruktör (XVI).

Ericson, E. G.

*Verkstäderna.**Ingenjör* (20).

Hogen, K.

Förste elmästare (17).

Hjärtqvist, J. F. E.

E. o. förste elmästare (XVII).

Brandt, G. A., tf.

Elmästare (15).

Mellström, K. F. A.; Brandt, G. A., tjl. (se ovan).

Tre *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (2 kl.) (11), en *elförman* (3 kl.) (10), ett *elmästarbiträde* (9), två *automobilförare* (7), en *e. o. automobilförare* (VII), en *värmeledningsskötare* (7), tre *e. o. portvakter* (VI) samt (vid 1938 års början) 159 arbetare.

*Uppbördsavdelningen.**Intendent* (2 kl.) (21).

Östervall, C.-J.

*Expedition för strömsäkerheter.**Förste kammarsskrivare* (17).

Österman, G. H.

Kammarsskrivare (15).

Millstein, O. F. M.

Kontorsassistent (13).

Ohlsson, J. A.

*Avläsning och inkassering.**Förste kammarsskrivare* (17).

Ericson, G. E.

Kammarsskrivare (15).

Rydberg, W. O.

Kontorsassistenter (13).

Hülphers, S. F.; Mesterton, C. J.

*Strömbokföring och kontroll.**Kamrerare* (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. G. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Wetzendorff, K. E. B.

Kammarsskrivare (15).

Biriell, E. P. V.; Möller, E. O. V.; Molin, G. P.

IV

Kontorsassistenter (13).

Westerlund, G. A. V.; Schenström, G. F.; O'Konor, K. E.; Jonsson, T. A.; Lejdström, H. F. C. J.; Söderström, S. E.; Hansell, B. G.

Förste kontorsskrivare (11).

Johannisson, Elsa E.

Räkningsexpedition.

Förste kammarskrivare (17).

Kjellqvist, F. J. H.

Kammarskrivare (15).

Löfgren, K. R.

Kontorsassistent (13).

Gustafson, T.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Andberg, E. G.

Dessutom vid uppbördsavdelningen: en extra kontorsassistent (4,860 kr.), tre kontorsskrivare (9), nio första kontorsbiträden (7), åtta kontorsbiträden (5), femton e. o. kontorsbiträden (V), nio extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.), en mätarekontrollant (14), sex uppbördsförmän (12) tio centraluppbördsförmän (11), femtio uppbördsförmän (10), tio e. o. uppbördsförmän (X) (därav en tjl. och förordn. som vice värd vid fastighetskontoret, se sid. 117), nio extra uppbördsförmän (3,444—2,880 kr.), en uppbördsmannaaspirant (2,424 kr.), elva kontorsvakter (2,580—1,020 kr.).

Intendentskontoret.

Intendent (2 kl.) (21).

Stenrot, J. A. T.

Inköp.

Förste kammarskrivare (17).

Svartengren, C. A.; Thunholm, D. N. V.

Kammarskrivare (15).

Lagerquist, K. H.

Kontorsassistent (13).

Allmér, K. G.

Räkningsgranskning m. m.

Förste kammarskrivare (17).

Ericsson, K. E. M.

Kontorsassistenter (13).

Eriksson, E. H.

Förråd och bokföring.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Gustafsson, A. W.

Kammarskrivare (15).

Söderlind, R. D.; Trotz, G.; Söderberg, K. S.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Neveling, R. E. O.; Abeleen, J. G. A.; Lind, G. A.

Dessutom vid intendentskontoret: två kontorsassistenter (13) (vakanta), ett första kontorsbiträde (7), en elförman (1 kl.) (12), två e. o. elförmän (3 kl.) (X), två kontorsvakter (1,380 kr.).

Huvudförrådet.

Kungstengsgatan 23, Va.

En förrådsmästare (2 kl.) (13), fyra elmästarbiträden (9), tre förrådsvakter (6), en e. o. förrådsvakt (VI), fem förrådsarbetare.

Bromma-, Enskede-, Tule- och Värta-förrådet, se ovan.

Untraförrådet.

Se Untraverket.

Husbyggnadsavdelningen.

E. o. arbetschef (XXII).

Hansson, A. G.

E. o. ingenjör (XX).

Eigert, R. E.

E. o. byggnadsingenjörer (XIX).

Andersson, G. N.; Barke, K. F.

E. o. elmästare (XV).

Stenberg, V. A.

E. o. ritare (XIV).

Carlqvist, G. A.; Malmberg, K. H.; Foberg, G. J.; Magnusson, J. E.; Jacobson, H.

Fyra e. o. elförmän (3 kl.) (X) samt (vid 1938 års början) 53 arbetare.

Belysning av gator och allmänna platser.

Gas- och elektricitetsverken ombesörja belysningen av gator och allmänna platser. Belysningen sker dels med gas, dels med elektricitet och dels med fotogen.

Gas- och fotogenbelysningen.

Antalet för gatubelysning avsedda lyktor utgjorde vid 1938 års ingång: gaslyktor 1,593

st. och fotogenlyktor 12 st. Gas- och fotogenbelysningen ombesörjes av lykttändarpersonalen. Staden är indelad i två lykttändardistrikt, vardera med ett gasmästarbiträde och 10 resp. 14 lykttändare (se nedan).

Stat år 1938: Utgifter (förutom gasförbrukning, ränta och amortering): 140,000 kr.

Avlöningar. Gasmästarbiträde: lönegrupp 9. E. o. gasmästarbiträde: lönegrad IX. Lykttändare: 3,696 kr.

Gaslykttändardistriktet.

1:a distriktet.

Vaktrum: Krummakargatan 10, Sö.

Personal: 1 e. o. gasmästarbiträde och 10 lykttändare.

2:a distriktet.

Vaktrum: Skeppargatan 38, Ö.

Personal: 1 gasmästarbiträde och 14 lykttändare.

Inalles sålunda 1 *gasmästarbiträde*, 1 e. o. *gasmästarbiträde* och 24 *lykttändare*.

Elektriska belysningen.

Antalet för gasbelysning avsedda elektriska lampor utgjorde vid 1938 års ingång 22,458 st. Den elektriska gasbelysningen tändes och släcks dels av stationspersonalen genom ett fjärrmanöversystem, dels genom automatiska anordningar. Tillsynen av gasbelysningen och verkställandet av erforderliga lampflyten ombesörjes av cirka 22 lampskötare.

Stat år 1938: Utgifter (förutom strömförbrukning): 570,000 kr.

Avlöningar. Lampskötare (timavlöning).

Vatten-, gas- och elektricitetsledningsentreprenörer.

Gas- och vattenledningsentreprenörer.

Arbete med nyanläggning, utsträckning, förändring eller reparation av till stadens gas- och vattenledningsverk anslutna ledningar får icke utföras av annan än den, som blivit av industriverksstyrelsen antagen som entreprenör för dylika arbeten.

Här nedan angivna entreprenörer äro av industriverksstyrelsen godkända även såsom avloppsledningsentreprenörer. Jämväl sådant entreprenör antages av industriverksstyrelsen, dock att ansökan om erhållande av dylik entreprenörsrättighet icke må av styrelsen beviljas med mindre densamma blivit av hälsovårdsnämnden tillstyrkt (jfr sid. 142).

Reglementen. Bestämmelser rörande entreprenörsrättigheter för gas- och vattenledningsarbeten i Stockholm med instruktion för antagna entreprenörer, utfärdade av industriverksstyrelsen 2 maj 1924, med ändr. 26 april 1932.

(Firmainnehavarna äro ej i egenskap av entreprenörer upptagna i kommunalkalenderns personalavdelning.)

Ahlsien & C:o; Bråvallagatan 10, Va.; t. 30 60 48, 30 60 49.

Ahxner, Harald, ab.; Riddargatan 40, Ö.; t. 23 24 15.

Andersson & Ärneman, ab.; Drottninggatan 83, C.; t. 11 77 26, 11 77 45.

Berggrens rörledningsaffär, ab.; Sibyllegatan 41, Ö.; t. 61 22 20, 62 09 80.

Bergström, A. W.; Storsvängen 44, Mälarhöjden; t. Mälarhöjden 2 10 (för vattenledningar; endast inom Mälarhöjden, Hägersten och Axelsberg).

Beskow & C:o, ab.; Högbergsgatan 30 A, Sö.; t. 23 05 25.

Björklund & Vedin, ab.; Linnégatan 56, Ö.; t. 62 71 31, 62 71 32.

Björnberg, C. J.; Odengatan 34, Va.; t. 30 00 36, 30 00 37, 30 00 39.

Bromma Rör: Alviksvägen 79, Äppelviken; t. 25 01 56, 25 20 15 (endast inom Bromma, Enskede och Brännkyrka).

Calor, Värmelednings-ab.; Arbetargatan 32, K.; t. 23 18 25.

Carlsson, S. J., & C:o; Stora Katrineberg 24, Stockholm 9; t. Liljeholmen 1 05 (endast inom Brännkyrka, Enskede och Bromma).

Centrala rörlednings-ab.; Sjölagårdsgatan 10, St.; t. 11 45 12, 11 45 13.

Clausens Gas- och Vattenledningsaffär, ab.; Tunnelgatan 16, C.; t. »Clausens».

Conilton, A., ab.; Hjärnegatan 6, K.; t. 50 10 75, 53 39 89.

Dahlgren, G. N.; Atlasgatan 12, Va.; t. 30 51 30; Västmannagatan 26, Va.; t. 32 49 29, 32 51 36.

Elfvings, G., rörledningsaffär; Döbelnsgatan 19, Va.; t. 20 22 28, 21 21 78.

Eriksson & Olsson, ab.; Stockholmsvägen 59, Enskede 1; t. 49 07 96, 49 10 50, efter kontorstid 49 21 44 (endast inom Brännkyrka, Enskede och Bromma).

Fackföreningarnas byggnadsproduktion, förening u. p. a.; Barnhusgatan 20, C.; t. 23 20 35.

Færden, M., ab.; Kungstensgatan 10, Va.; t. 23 18 30.

Fastighetstjänst, ab.; Kammakargatan 51 A, C.; t. 20 96 42, 21 22 38, efter kontorstid 40 44 86.

Gas, vatten och värme, ab.; Oxtorgsgatan 7, C.; t. 23 41 30.

Hagalunds nya installationsfirma; Liljegatan 10 och Södra Långgatan 5, Hagalund; t. Hagalund 2 28 och 4 19 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

IV

Hammarsten, W., & Son; Spelviksvägen 7, Örby, Älvsjö 2; t. Örby 58 (för vattenledningar; endast inom Brännkyrka och Enskede).

Hansson, Carl, ab.; Torsgatan 21, Va.; t. 30 58 11, 33 55 07.

Hellman & Son, rörlednings-ab.; Varvsgatan 10 A, Sö.; t. 43 11 57.

Installatör, ab.; Kaptensgatan 6, Ö.; t. 23 24 55.

Johansson, J. L., & C:o, ab.; Birger Jarlsgatan 108, Va.; t. 23 17 50.

Jonsson, J. A., ab.; Nykvarnsvägen 5, Stureby; t. 49 40 73, 49 42 78, efter kontorstid 42 24 10 (endast inom Brännkyrka, Enskede och Bromma).

Jurell, R., & C:o, ab.; Holländargatan 25, Va.; t. 20 00 36.

Kjellberg, G. W.; Vegagatan 8, Sundbyberg; t. 28 12 51 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

Korsners rörlednings-ab.; Rådmansgatan 59, Va.; t. 31 42 90, 31 42 95.

Liljeblads, Bröderna, rörledningsaffär.; Nytorrgatan 30, Sö.; t. 40 03 88, 41 23 69.

Lindberg, E. S. K.; Västmannagatan 27, Va.; t. 31 43 95 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

Lindens rörlednings-ab.; Kungsgatan 73, K.; t. 50 85 28, 50 88 75, 53 22 42.

Ljungberg, J. A., & C:o; Sjölagårdsgatan 9, St.; t. 10 02 62, 20 27 19.

Lundholm, J. M., ab.; Hornsgatan 40, Sö.; t. 23 25 10.

Lundquist, Knut, ab.; Luntmakargatan 32, C.; t. 23 22 15.

Lundqvist, John, & C:o, ab.; Döbelnsgatan 54, Va.; t. 30 01 77, 30 35 19.

Montör, Rörlednings-ab.; Rensgatan 5, Va.; t. 23 06 40.

Naumburg, P., & C:o, ab.; Norrlandsgatan 24, C.; t. 23 20 30.

Nilsson, Nils & B., Rörlednings-ab.; Luntmakargatan 14, C.; t. 21 18 18, 21 18 23, 21 18 24, efter kontorstid 21 34 91, 32 05 64.

Nilssons, Hj., rörlednings-ab.; Torsgatan 40, Va.; t. 30 58 27, 30 58 47.

Norhagen, Alfred, ab.; Kungsholmstorg 6, K.; t. 53 47 50, 53 47 51.

Norrmals rörledningsaffär, ab.; Drottninggatan 71 D, C.; t. 11 22 11, 20 07 35, 20 39 68, efter kontorstid 20 39 68, 30 33 27; filialer: Vidargatan 9, Va.; t. 30 72 23; Bjurholmsplan 23, Sö.; t. 40 72 53.

Nya rörlednings- och installations-ab.; Kungsholmsgatan 65, K.; t. 50 46 98, efter kontorstid 49 08 18.

Pehrsson, K., Rörenreprenörfirmen; Ulvsundavägen 8, Ulvsunda; t. 25 10 23, 25 61 45 (endast inom Bromma).

Rundquist, A., & C:o, ab.; Jakobsbergsgatan 23, C.; t. 23 18 35.

Rörinstallationer, ab., Valdur & C:o; Närkeshgatan 8, Sö.; t. 42 00 88, efter kontorstid 30 39 32, 40 92 43, 43 98 26.

Sandholm & C:o, Rörlednings-ab.; Regeringsgatan 56, C.; t. 23 27 55.

Sanitas, Rörlednings-ab.; Vallingatan 19, C.; t. 11 46 45, 20 19 44, 20 23 05.

Sel, ab., Installationsfirmen; Kommendörsgatan 22, Ö.; t. 60 73 18, 62 34 20, 62 34 21, 62 34 25; filial Stortorget 22, St.; t. 21 19 21.

Sjögren, Axel, & C:o, ab.; Mäster Samuelsgatan 34, C.; t. 23 34 70.

Sjögren, P. A., ab.; Mäster Samuelsgatan 16, C.; t. »P. A. Sjögren».

Skattman, Knut, ab.; Birkagatan 21, Va.; t. 31 17 85, 31 24 79.

Solna rörledningsaffär; Stockholmsvägen 6, Råsunda; t. Råsunda 4 20 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

Wahlgren, G. H.; Järnvägsgatan 86, Sundbyberg; t. 28 11 83 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

Widebergs, Sven, Eftr., K. Elmén; Idungatan 4, Va.; t. 31 60 78, 33 42 06.

Värme- & Sanitetskompaniet; Skeppargatan 51, Ö.; t. 60 87 10, 62 56 85, efter kontorstid 60 20 80, 61 02 51.

Elektricitetsverkets installatörer.

Endast av industriverksstyrelsen antagna installatörer få anlitas för utförande och reparation av elektriska installationer, som skola anslutas eller äro anslutna till elektricitetsverkets distributionsnät. Beträffande installatörernas befogenhet se nedan under rubriken *entreprenörer resp. installationsmästare*.

Reglemente. Bestämmelser rörande installatörsrättigheter för Stockholms elektricitetsverk, antagna av industriverksstyrelsen 27 febr. 1923, med tillägg 26 aug. 1927, 27 nov. och 18 dec. 1928 samt 28 febr. 1930.

(Firmainnehavarna äro ej i egenskap av installatörer upptagna i kommunalkalenderns personalavdelning.)

Efter arbetstidens slut kunna fel anmälas å följande telefonnummer: *Staden Mellan Broarna:* 11 20 69, *Norrmalm och Vasastaden:* 20 00 58, 31 07 66, 31 34 24, 33 75 47; *Södermalm:* 40 01 73, 40 33 90, 41 63 31, 43 06 43; *Kungsholmen:* 50 79 56, 50 97 77, 53 19 32; *Östermalm:* 62 34 20, 62 38 77, 62 55 71; *Bromma:* 25 40 31, 25 52 95.

Entreprenörer.

Entreprenör äger rätt att utföra alla slag av installationsarbeten.

A. E. G., Elektriska ab.; filial i Stockholm; Sveavägen 21, C.; t. »A. E. G.».

Allmänna svenska elektriska ab.; Klarabergsgatan 21, C.; t. »Asea»; hissavdelningen, Rosenlundsgatan 31, Sö.; t. »Asea Söder» eller »Luth & Rosén».

Brolin & Malmström, Elektriska ab. (f. d. Ahlsons elektriska ab.); Apelbergsgatan 48, C.; t. 23 28 85.

Brown-Boveri ingenjörbyrå; Drottninggatan 50—52, C.; t. 23 29 35.

von Brömssen, Adolph, ab., Ingenjörfirma; Kungsgatan 56, C.; t. 11 14 62, 11 14 64 (endast för hissar och rörpostanläggningar).

Dynamis, ab.; Oxtorgsgatan 7 A, C.; t. 11 86 16 (endast för ljusreklamanläggningar).

Elektroarbeten, ab.; Skeppargatan 46, Ö.; t. 60 20 55, 62 39 87.

Elektroljus, Installations-ab.; St Eriksplan 7, Va.; t. 23 19 35, 31 15 25; filial: Folkungagatan 95, Sö.; t. 42 18 55, 43 01 54.

Elektromekano; Norra Bantorget 29, C.; t. 23 08 60.

Elema, Ab.; Kungsgatan 34, C.; t. 23 32 25 (endast för röntgen-, elektromedicinska och elektrodentala apparater).

Fackföreningarnas byggnadsproduktion, förening u. p. a.; Barnhusgatan 20, C.; t. 23 20 35.

Færden, M., ab.; Kungstengsgatan 10, Va.; t. 23 18 30 (endast för hissar).

Graham Brothers ab.; Norr Mälarstrand 34, K.; t. »Graham Brothers».

Heilborns, A., elektriska ab.; Drottninggatan 59, C.; t. 10 20 50, 10 20 51, 20 05 50.

Järnhs elektriska ab.; Malmstorgsgatan 8, C.; t. 23 26 60.

Ljus och Kraft-Installationer, ab.; Kammakargatan 19, C.; t. 20 15 25.

Luth & Rosén, Installationsbyrån; Rosenlundsgatan 31, Sö.; t. »Luth & Rosén» eller »Asea Söder».

Löfquist, Hjalmar, elektriska ab.; Birger Jarlsgatan 23, C.; t. 23 20 00.

Pojjes & Wettermark, Elektriska bolaget; Regeringsgatan 31, C.; t. 23 05 80.

Rhodin & Eklund, Elektriska ab.; Tunnelgatan 20 A, C.; t. 23 16 60.

Ringdahls elektriska ab.; Klevgränd 4 B, Sö.; t. 40 15 16, 40 71 62.

Rudhammar & Co., Elektriska ab.; Kungsgatan 56, C.; t. 11 05 34, 11 05 36, 20 46 24; filial: Alviksvägen 67, Appelviken; t. 25 05 75.

Sel, ab., Installationsfirma; Kommendörsgatan 22, Ö.; t. 60 73 18, 62 34 20, 62 34 21, 62 34 25; filial: Stortorget 22, St.; t. 21 19 21.

Siemens, Elektriska ab.; Kungsgatan 36, C.; t. »Siemensbolaget».

Sieverts, Max, fabriks-ab.; Sundbyberg; t. »Sieverts kabelverk», 25 36 20 (endast för jorduppvärmning).

Skandia, Elektriska ab.; Tunnelgatan 14, C.; t. »Elektroskandia».

Stockholms elektriska ab. IBI; Soflagatan 1, Sö.; t. 40 31 93, 40 31 96; filial: Ringvägen 129, Sö.; t. 40 31 96.

Södermalms elektriska byrå ab.; Hornsgatan 18, Sö.; t. 40 39 78, 41 95 95, 43 39 78.

Teknik, ab., Ingenjörfirman; Luntmakargatan 14, C.; t. 11 35 88, 11 51 81 (endast för ljusreklamanläggningar).

Thörnbloms elektriska ab.; Scheelegatan 4, K.; t. 50 08 63, 50 96 63, 50 96 93.

Werdenhoffs elektriska ab.; Biblioteksgatan 9, C.; t. 10 44 27, 10 44 28, 11 21 08, 11 64 04.

Installationsmästare.

(De med + betecknade innehava utvidgad installationsmästarrättighet.)

Installationsmästare äger rätt att utföra installationsarbete för lågspänning, dels för tvåledaranläggningar, dels för sådana treledaranläggningar intill 3,3 kW, vari ingå enstaka trefasmotorer med kortsluten rotor. Installationsmästare med *utvidgad installationsmästarrättighet* äger med vissa undantag rätt att utföra installationsarbete för lågspänning av sådan omfattning, att ledningarna utföras med högst 6 mm² area och mätaranordningar för högst 25 A. Vid nyanläggningar inom en och samma fastighet får beräknad anslutning uppgå till högst 30 kW.

Axlund, K. E.; Styrmansgatan 41, Ö.; t. 62 38 77.

+ Begelius, Hugo; Kyrkogårdsvägen 8, Enskede 1; t. 49 12 55.

+ Bengtsson, Ture E.; Grevgatan 48, Ö.; t. 62 67 35.
Bergman, Sven; Valhallavägen 126, Ö.; t. 60 78 09.

+ Bergström, K.; Östgötagatan 89, Sö.; t. 40 23 13.
Björck, I. G. L.; Ålstensgatan 21, Ålsten; t. 25 13 25, 25 14 25.

Blomqvist, Anders; Upplandsgatan 22, Va.; t. 32 29 47, 33 18 47.

+ Blomqvist, Anton; Svedenborgsgatan 29, Sö.; t. 40 50 37.

Broberg, John; Karlbergsvägen 53, Va.; t. 31 30 83.

+ Brodowitz, D. J.; Köpmangatan 15, St.; t. 11 77 88, 11 90 68.

Broo, Bele; Fleminggatan 37, K.; t. 50 77 98.
+ Bäckström, Axel; Nybrogatan 36, Ö.; t. 60 10 52.

+ Cumlin, Carl E.; Ahlsellvägen 6, Värtan; t. 61 19 39.

Eckholm, John; Grev Turegatan 18, Ö.; t. 60 36 62, 10 90 65.

+ Ericsson, Walter; Storgatan 50, Ö.; t. 62 20 72.
Fredlund, Otto; Stierncronas Väg 2, Bromma Kyrka, Ängby, t. Bromma kyrka 1 66.

+ Fredriksson, J.; Karlbergsvägen 36, Va.; t. 32 32 57, 33 55 57.

Gustafsson, Ivar; Klara Norra Kyrkogata 17, C.; t. 21 44 13.

+ Hoffström, Nils; Östermalmmsgatan 63, Ö.; t. 61 01 65.

Hultin, O. W.; Lilla Kratsboda 36, Marichäll; t. 28 30 13.

+ Hässel, Carl; Österlånggatan 34—36, St.; t. 21 20 04, 49 41 14.

Iv

+Jansson, K. A.; Roslagsgatan 54, *Va.*; t. 31 51 44.
Jansson, Nils; Renstiernas Gata 22, *Sö.*; t. 43 25 19.
Johnson, Gustav; Mälartorget 8, *St.*; t. 10 06 80.
+Jäderlund, Lars; Drottningholmsvägen 70, *K.*; t. 53 72 68.
+Kihlgren, E. W.; S:t Eriksgatan 103, *Va.*; t. 30 56 66; filial: S:t Eriksplan 15, *Va.*; t. 30 56 55.
Lagerqvist, E.; Drottninggatan 11, *C.*; t. 20 26 71.
Lennström, E. V.; Stora Nygatan 23, *St.*; t. 11 60 93, 11 60 94.
+Lindholm, J.; Högalidsgatan 42 B, *Sö.*; t. 42 05 07.
Lundberg, K. J. I.; Tussmötevägen 242, Stureby, t. 49 40 63, Liljeholmen 2 03.
Lundh, B. H.; Hornsgatan 77, *Sö.*; t. 43 05 39.
+Lönnroth, Auburn; Norrtullsgatan 20, *Va.*; t. 31 78 84.
+Nordling, K. G.; Kocksgatan 3, *Sö.*; t. 40 35 84.
Parment, Oscar; Sveavägen 49, *Va.*; t. 30 55 44.
+Persson, Edvin; Sareksvägen 1, Traneberg; t. 25 36 45.
Rotenius, Carl E.; Fleminggatan 89, *K.*; t. 50 08 21.

Ryberg, Karl; Gamla Brogatan 23, *C.*; t. 10 00 35.
+Svensson, F. W.; Lästmakargatan 25, *C.*; t. 10 83 54.
+Söderholm, Robert; Högländtorget 6, Ålsten; t. 25 30 33.
+Tränkner, L.; Norra Bantorget 29, *C.*; t. 20 00 58, 20 18 58.
Törner, Axel; Hornsgatan 14, *Sö.*; t. 40 64 32, 40 62 20.
+Walinder, Ruben; S:t Eriksgatan 28, *K.*; t. 50 36 54, 50 36 74.
Wennerqvist, A. L. A.; Roslagsgatan 12, *Va.*; t. 30 18 82, 31 69 53.

Endast för Bällsta, Kratsboda och Mariehäll:

Johansson, G. A.; Stationsgatan 5, Sundbyberg, t. 28 04 54.
Löfgren, Alfr.; Torget 3, Sundbyberg, t. 28 13 06, 28 13 08.
Molin, E. F.; Trädgårdsvägen 3, Solhem, Spånga; t. Spånga 4 71.
Åström, K. O.; Vasavägen 7, Bromsten; t. Bromsten 1 71.

Stockholms stads hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Hamnstyrelsen.

Katarinavägen 13 A och Stadsgården 14—16 (postadress: Stockholm 15; postgiro-konto nr 3115); t. »hamnstyrelsen» (9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14,30); (efter kontorstid de telefonlängder, som an-givas i telefonkatalogen; jfr ock nedan för vissa tjänstemän). Styrelsen sam-manträder i regel varannan helgfri tis-dag kl. 19,30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 mars 1908 att inrätta en *Stockholms stads hamnsty-relse*, vilken med år 1909 trädde i verksamhet.

Hamnstyrelsen handhar skötseln av stadens hamnväsen; det åligger den i sådant avseende att omhänderväsa hamnrörelsens drift och så-lunda tillse, att för trafiken upplåtna delar av hamnen med därtill hörande anläggningar och inrättningar på ändamålsenligt sätt användas till handelns och sjöfartens bästa; att sörja för, att såväl tullhamnen som frihamnen med därtill hörande anläggningar och inrättningar underhållas i det skick, trafiken kräver, att handelns och sjöfartens behov av nya anläggningar bliva till-godosedda samt att de utredningar, som härför erfordras, bliva verkställda; samt att tillse, att till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter, att handhava till hamnväsendet hörande uppbörd och ombesörja förandet av nödiga räkenskaper över den styrelsen anförtrodda förvaltningen. Styrelsen åligger även att handhava förvaltning och underhåll av broar över vattendrag samt att öva inseeende över sta-dens till tullverket upplåtna byggnader, ombe-sörja deras underhåll och verkställa motsvarande nybyggnader.

Hamnstyrelsen består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av k. m:t, en av Stockholms handelskam-mare samt fyra av stadsfullmäktige. För vardera av de av k. m:t och Stockholms handelskam-mare utsedda ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. För övriga ledamöter välja stadsfullmäktige fyra suppleanter. Styrelsen utses årligen inom sig en vice ordförande.

Hamnstyrelsen biträdes vid skötseln av sta-dens hamnväsende av hamndirektören, vilken har ledningen av och överinseendet över hamn-rörelsen och hamnen, ävensom över hamnväsendets förvaltning med därtill hörande uppbörd och räkenskaper.

De hamnstyrelsen åliggande uppgifterna hand-läggas fr. o. m. den 1 jan. 1938 under hamn-direktören å fem avdelningar, nämligen hamn-kontoret för driften, hamnbyggnadsavdel-ningen för nybyggnad och underhåll, maskin-avdelningen för underhåll och drift av hamn-kranar, broar, hissar, elektriska anläggningar m. m., räkenskapskontoret för räkenskaper, upplåtelse och förvaltning av fastigheter o. d. och personalärenden samt hamnkassakontoret för kassarörelse och uppbörd.

Hamndirektören har t. o. m. 1939 års ut-gång förordnats att uppehålla verkställande di-rektörsbefattningen för Stockholms frihamns-aktiebolag och ingenjör O. Stendahl beviljats tjänstledighet som verkställande samt förordnats till vice verkställande direktör.

Stockholms hamn utgöres av de hamn-anläggningar och vattenområden, som äro be-lägna inom Stockholms hamnområde, vars grän-ser äro av k. m:t fastställda den 27 sept. 1878, 15 juli 1881, 1 mars 1912, 14 febr. 1919, 1 febr. 1924, 3 febr. 1928 och 5 juli 1929 (se karta sid. 451). Hamnen består av två i förvaltningshänseende skilda delar, tull-hamnen och frihamnen. Den förra förvaltas av hamnstyrelsen, den senare beträffande anlägg-ningar av hamnstyrelsen men i avseende å rö-relsen av Stockholms frihamnsaktiebolag (se sid. 344). Stockholms hamn har en kajsträcka av 17,925 m, vartill komma fasta bryggor för lustbåtar med en sammanlagd längd av 4,533 m, samt flytande bryggor för samma ändamål med en längd av c:a 1,900 m. Hamnens vattenom-råde omfattar c:a 1,450 hektar och dess markom-råde 177,6 hektar. Sammanlagda golvarealen för godsuppläggning i av hamnen uppförda varn-skjul, magasin och tullbyggnader utgör 108,971 kvm. Hamnens järnvägsspår hava en samman-lagd längd av 54,680 m; 8,111 längdmeter kaj är försedd med kranspår. Hamnen har 127 kranar, vartill komma 24 kranar tillhörande järnvägsstyrelsen, elektricitetsverket, gasverket och enskilda.

Instruktioner. Instruktion för Stockholms stads hamnstyrelse, fastställd av k. m:t 19 mars

HS

1920, med ändr. 29 april 1921 och 1 aug. 1930. Instruktion för hamndirektören, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923, med ändr. 1 dec. 1936. Instruktion för styrelsens sekreterare och ombudsman, fastställd av hamnstyrelsen 4 jan. 1922.

Stat år 1938. Utgifter: 12,384,098 kr. (därav att täckas med lånemedel 3,027,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1937 beviljade lånemedelsanslag 220,000 kr.); inkomster: 7,495,228 kr. (därav ersättning från statsverket 26,500 kr.).

Härav:

Tullhamnen. Utgifter: 7,430,895 kr. (därav att täckas med lånemedel 2,722,000 kr.; dessutom inom linjen fört, år 1937 beviljat lånemedelsanslag 200,000 kr.); inkomster: 5,687,750 kr. (därav ersättning från statsverket 26,500 kr.).

Frihamnen. Utgifter: 2,336,563 kr. (därav att täckas med lånemedel 80,000 kr.); inkomster: 1,505,150 kr.

Övriga hamnens anstalter och andra under dess förvaltning ställda anläggningar. Utgifter: 2,596,640 kr. (därav att täckas med lånemedel 225,000 kr.; dessutom inom linjen fört, år 1937 beviljat lånemedelsanslag 20,000 kr.); inkomster: 302,328 kr.

Hamnstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Björklund, C. G., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, 11—12.

Vice ordförande.

***Åkerman, G. R. J.**, generallöjtnant, stadsfullm.: 1:e vice ordf. (som led. utsedd av k. m:t).

Övriga ledamöter.

Sauber, K. L., generalkonsul (utsedd av Stockholms handelskammare).

***Aronsson, G. A.**, avdelningschef (utsedd av stadsfullm.).

***Edkvist, C. J.**, inspektör (utsedd av stadsfullm.).

Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Sundin, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

***Ericsson, C. E.**, direktör (utsedd av k. m:t).

Meyer, T., sjökapten (utsedd av Stockholms handelskammare).

***Indebetou, E. A.**, sjökapten (utsedd av stadsfullm.).

¹⁾ Vid förfall för någon av de av stadsfullmäktige valda ledamöterna skola de av fullmäktige utsedda suppleanterna inträda i här angiven ordning.

Karlsson, O. F., maskinskötare (utsedd av stadsfullm.).

Simonson, S. A., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Bäckman, O. H.**, grosshandlare (utsedd av stadsfullm.).

Hamnstyrelsens delegerade.

Björklund, C. G.; Åkerman, G. R. J.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av hamnstyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Friberg, A. E., stadsbuds-föreståndare, stadsfullm.

Laurell, C.-A., kapten, ordf.

Petersson, G. G., ombudsman.

Suppleanter:

von Friedrichs, C.-A. H., avdelningschef.

Olsén, C. G., överpostiljon.

Sekreterare och ombudsman

(avlönning som i lönegrad XXIII).

Orre, O. S. W.; t. »hamnstyrelsen»; mottagningstid: 10—11.

Hamndirektören.

Katarinavägen 13 A, 3 tr., Sö.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30).

Hamndirektör (D).

Vinberg, S. W. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1942); t. »hamnstyrelsen»; mottagningstid: 10—12.

Förste kontorsskrivare (11).

Lundahl, f. Ekholm, G. E. V. (Gerd).

Förste expeditionsvakt (8).

Bäckman, G. O., tjf. (se sid. 117), tf. **Westerdahl, E. O.**

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), en telefonist (4).

Räkenskapskontoret.

Katarinavägen 13 A, 3 tr., Sö.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30).

Räkenskapskontoret åligger bl. a. att ombesörja förandet av nödiga räkenskaper, att handhåva personalärenden, att öva tillsyn över att till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter samt att handhåva upplätelser och förvaltningen av till ham-

nen hörande byggnader, områden och annan egendom, i den mån detta ej åligger annan avdelning.

Instruktion. Instruktion för [hamn]kammeraren, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Sundmark, N. W. A.; mottagningstid 13,30—15,30.

Förste kammarsskrivare (17).

Sundmark, O. F.; Nyström, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Strid, S. A. O.

Kontorsassistent (13).

Starell, K. E.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Jakobsson, Å. V., tjf. (se sid. 99), tf. Kjellin, B. I.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (2,340 kr.).

Hamnkassakontoret.

Katarinavägen 13 A, n. b., Sö.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30).

Hamnkassakontoret ombesörjer debitering och uppbörd av hamnen tillkommande avgifter med undantag av hamnavgifter för varor, ankommande från utrikes ort, samt av transitmagasinshyror, vilka avgifter uppbäras av tullverket.

Författningar. Taxa å hamnavgifter i Stockholm för åren 1937 och 1938, fastställd av k. m:t 27 nov. 1936. Bestämmelser ang. uppbörd av hamnavgifter i Stockholms tullhamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 dec. 1936. Reglemente för Stockholms stads mätare och vägare, fastställt av ÖA 2 april 1903. Taxa för Stockholms stads vägare, fastställd av ÖA 2 dec. 1937.

Uppbördschef (19).

Berggren, C. G. E.; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarsskrivare och kassör (17).

Åberg, P.

Förste kammarsskrivare (17).

Borgstedt, G. V. R.

Kammarsskrivare (15).

Larsson, T. A.

Hamnfogdar (14)

(dessutom 2,100 kr. som ersättning för mistad provision).

Hellman, J. A.; Bruzelius, A. G.; Österdahl, O. V.

Kontorsassistenter (13).

Ericsson, K. A.; Roupé, S. E. G.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Farman, C. H.; Ramsin, B.

En extra kontorsassistent (3,420 kr.), ett första kontorsbiträde (7), fyra kontorsbiträden (5), två e. o. kontorsbiträden (V), ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.), en expeditionsvakt (6), tre uppbördsmän (10), en e. o. uppbördsman (X), sju hamnfogdebiträden (8; dessutom ersättning för mistad provision 1,000 kr.).

Hamnkontoret.

Stadsgården 14—16, 2 tr., Sö.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 6:e linje» (övriga tider); expeditionstid: 8—17, lördagar och dag före helgdag 8—16, sön- och helgdagar 9—11.

Hamnkontoret handhar hamnrörelsens drift och därmed sammanhängande förhållanden samt övervakar efterlevnaden av för hamnen gällande föreskrifter.

För allmänna ordningen och säkerheten i hamnen svarar polisverket, av vilket en särskild avdelning, hamnavdelningen, är inrättad för tjänstgöring inom till hamnen hörande områden på land och vatten (se sid. 13).

Författningar. Hamnordning för Stockholm, fastställd av ÖA 15 juni 1921, med ändr. och tillägg 25 aug. 1923, 20 febr. 1931 samt 7 jan. och 6 mars 1935. ÖA:s kung. 10 sept. 1937 med föreskrifter om fartbegränsning i allmänna farleder inom Stockholms stads område. Instruktion för hamnkaptenen, fastställd av ÖA 18 febr. 1924. Instruktion för hamnmästarna, fastställd av hamnstyrelsen 3 juli 1923. Instruktion för hamnförmännen, fastställd av hamnstyrelsen 22 dec. 1924. Instruktion för hamnlotsarna, fastställd av hamnstyrelsen 14 mars 1923. Taxa å hamnlotsavgifter inom Stockholms hamnområde, fastställd av ÖA 24 febr. 1923, med ändr. 4 nov. 1924. Taxa för gods, som efter viss tid kvarligger i stadens kajer m. m., fastställd av ÖA 31 dec. 1924, med ändr. 4 mars 1925, 7 mars 1933 och 4 juni 1935. Särskilda taxor för uppläggning av gods i Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 26 nov. 1924, med ändr. 29 april 1925. Taxa för begagnande av stockar, landgångar, bockar och vedmåt, fastställd av hamnstyrelsen 1 dec. 1936. Föreskrifter och taxor för begagnande av hamnkranar och annan hamnmateriel tillhöriga Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 juni 1936.

HS

Hamnkapten (23).

Fris, A. A. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1943); t. »hamnstyrelsen» (9—17), 43 70 29 (övr. tider); träffas säkrast 14—15.

Kammarskrivare (15).

Nilsson, B. A.

Hamnmästare (17).

Hilding, G. L. E. (hamnkotoret, Värtan, t. 61 14 60, 62 40 24), träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; Planman, G. A., träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 8:e linje» (övr. tider).

Hamnlotsar (17).

Tel. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 7:e linje» (övr. tider).

Vakanta, *tf.* Åberg, G. M., Nordström, K. E., Blomquist, S. A., Moë, J. O. A.

E. o. hamnlotsar (XVII).

Törnström, G. L.; Lindahl, H. G.; Söderman, J. H.

Extra hamnlots (7,200 kr.).

Wahlgren, G. E.

En *förste kontorist* (10), tre *e. o. kontorister* (VIII), en *extra kontorist* (2,760 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), en *extra expeditiönsvalst* (1,200 kr.), en *e. o. övermaskinist* (XV), två *e. o. maskinister* (3 kl.) (XII), sexton *hamnförmän* (10), två *extra hamnförmän* (3,120—2,880 kr.).

Stadens personhiss vid Söderbergs Trappor i Stadsgården.

Hissen trafikeras söckendagar (utom lördagar) 6,30—10, 12—15 och 15,45—17,30; lördagar 6,30—10, 12—15,30 och 16—17.

Avgiften för färd i hissen utgör enligt överståthållarämbetets kungörelse den 13 jan. 1938 5 öre för uppfärd och 5 öre för nedfärd.

Reglemente m. m. Reglemente ang. trafiken med stadens hiss vid Söderbergs Trappor, fastställt av ÖA 18 dec. 1907 med ändr. 13 jan. 1938. ÖA kung. 27 aug. 1926 ang. öppethållande av stadens hiss vid Söderbergs Trappor (med ändr.).

Isbrytarfartygen.

Tel. 62 26 13.

Stockholms stad äger två isbrytarfartyg, »Isbrytaren I» och »Isbrytaren II».

Befälhavare.

Hilding, G. L. E. (se ovan) å Isbrytaren II; Törnström, G. L. (se ovan) å Isbrytaren I.

Maskinister (se ovan). Övrig personal tillfälligt anställd.

Hamnbyggnadsavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 4 tr., Sö.; t. »hamnstyrelsen» (kl. 9—17; övriga tider, till vissa tjänstemän, se nedan); expeditiöns-tid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30).

Hamnbyggnadsavdelningen handhar nybyggnad och underhåll av hamnanläggningar i såväl tullhamnen som frihamnen, ävensom av under hamnstyrelsens förvaltning ställda byggnader, slussar, kanaler och andra anläggningar samt broar.

Instruktion. Instruktion för överingenjören för hamnbyggnaderna, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Överingenjör (26).

Jansson, G. H. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1944); mottagningstid: 14—16.

Förste ingenjörer (24).

Sjödin, J. (t. 40 52 14, jfr ovan); Nilsson, E. J.; mottagningstid: 14—16.

E. o. förste ingenjör (arbetschef) (XXIV).

Ahlström, R.; mottagningstid: 14—16.

Byråingenjörer (22)

Semler, C.; Scheja, J. (t. 42 05 13, jfr ovan).

E. o. byråingenjörer (XXII).

Wickert, K. A.; Kasarnowsky, S.

Ingenjörer (20).

Eriksson, E. E.; Hedström, E. A.; Nilsson, E. E. (t. 40 35 81, Mälarvarvet).

E. o. ingenjörer (XX).

Bartoli, E. J. C.; Karlsson, A. A.; Lundahl, E. J.; Hult, A. O. G.; Porell, O.

Biträdande ingenjörer (18).

Adler, B. F.; Ekelöf, G. S.

Underingenjör (17)

Ideström, S. A. M.

E. o. underingenjörer (XVII).

Arvidsson, H. F.; Sjösteen, R. O.; Samuelsson, R.; Ericsson, T. E.

E. o. förrädsförvaltare (2 kl.) (XVII).

Strömberg, O.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 5:e linje» (övr. tider).

Hamnbyggmästare (16).

Karlström, F. O. (t. 62 23 96); Nilsson, J. E. (t. 42 09 45); Karlsson, B. E. (t. 40 91 05);

Schwartz, G. E. (t. 43 14 89); Bergström, B. A. (t. 61 00 24).

Kammarskrivare (15).

Stahre, G. A.; t. 43 36 16 (Mälarvarvet).

E. o. kontorsassistent (XIII).

Gustafson, A. L. F.; t. 61 24 65 (Djurgårdsvarvet).

Extra ingenjörer (7,836—5,100 kr.).

Kvarnsell, G. B.; Sabelström, S. C. B.; von Dardel, G. E.; Schönmeier, B. I.; Bäckström, B. I.; Eklöf, B. K. E.; Westman, G. F.; Granelli, H. O.; Ljungström, J. K. A.

Två *e. o. ritare* (XIV), en *e. o. ritare* (XI), en *extra ritare* (4,524 kr.).

Fyra *e. o. förste kontorister* (X), en *kontorsskrivare* (9), tre *e. o. kontorister* (VIII), en *extra kontorist* (2,640 kr.), ett *ritbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra ritbiträde* (1,560 kr.), en *expeditions-vakt* (6), två *extra expeditionsvakter* (1,200 kr.), en *verkmästare* (1 kl.) (15), sex *verkmästare* (2 kl.) (14), tre *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), fyra *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *bogserbåtsbefälhavare* (11), en *e. o. bogserbåtsbefälhavare* (XI), en *muddermästare* (11), en *e. o. muddermästare* (XI), en *e. o. förråds-mästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. hantverkare* (VIII) samt (vid 1938 års början) 366 arbetare.

Maskinavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 5 tr., Sö.; t. *hamnstyrelsen*; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30).

Maskinavdelningen handhar underhåll och drift av hamnkranar, kranreparationsverkstäder, broar, hissar, elektriska anläggningar och slussmaskinerier m. m.

Förste ingenjör (24).

Davidsson, O. W.; mottagningstid: 14—15.

Ingenjörer (20).

Borgardt, K. A. A.; Hedlund, P. A.

E. o. ingenjör (XX).

Bernell, S. M.

Extra ingenjör (6,780 kr.).

Callerstad, T.

Konstruktör (16).

Heiner, A.

Kranmästare (16).

Ekman, E. A.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 3:e linje» (övr. tider).

En *förste kontorist* (10), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,460 kr.), en *verkmästare* (1 kl.) (15), fyra *verkmästare* (2 kl.) (14), en *maskinist* (2 kl.) (13) samt (vid 1938 års början) 153 arbetare.

Slussarna.

Till hamnförvaltningen höra tre slussar, Karl Johansslussen, Hammarbyslussen och Sicklaslussen.

Slusskontoret vid Karl Johansslussen.

Karl Johans Torg, Sö.; t. 43 43 13; expeditionstider: jan.—mars 7—12 och 14—17 (söndagar hålles slussen stängd); april—dec. 6—20, söndagar 7—12 och 17—22.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Karl Johansslussen för tiden 1/7 1935 t. v. intill utgången av år 1938, fastställd av k. m:t 12 april 1935, med ändr. 24 sept. 1935 och 25 febr. 1936. Ordningsföreskrifter för Karl Johansslussen, fastställda av ÖA 6 april 1936.

Slusskontoret vid Hammarbyslussen.

Skanstull, Sö.; t. 41 14 27; expeditionstider: jan.—mars 5,30—21,30, april—dec. hela dygnet.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Hammarbyslussen för tiden 15 febr. 1936 t. v. intill utgången av år 1938, fastställd av k. m:t 7 febr. 1936. Föreskrifter för trafikering av Hammarbyleden, fastställda av ÖA 5 aug. 1933, med ändr. 10 sept. 1937.

För Karl Johansslussen och Hammarbyslussen gemensam personal.

Slussförmän (10).

Haglund, G. E.

Två *förste kontorister* (10), sju *slussvakter* (8), två *extra slussvakter* under viss del av året (4,434 kr.), dessutom tillfälligt anställda *slussvakter*.

Sicklaslussen.

Tel. Nacka 46; expeditionstid: alla dagar 8—18.

Taxa. Taxa å avgifter för genomfart av Sicklaslussen för tiden 15 febr. 1936 t. v. intill utgången av år 1938, fastställd av k. m:t 7 febr. 1936.

En *slussvakt* (fri bostad).

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd

jämte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

*Börshuset, St.; t. 10 56 38; expediti-
ons-tid: 10—14.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 aug. 1866 att
tillsätta en *Stockholms stads handels- och
sjöfartsnämnd*, och instruktion för denna
fastställdes av k. m:t den 24 sept. 1867.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd
har att pröva behov av och antaga mäklare och
notarii publici, återkalla mäklares uppdrag
samt uppgöra förslag å personer att verkställa
besiktning enligt sjölagen, vid tillsättande av
dispaschör och dispaschörsassistent yttra
sig om sökandes lämplighet, avgiva yttrande, där
sådant av k. m:t eller annan offentlig myndighet
från nämnden infordras, ej mindre i frågor an-
gående handel och sjöfart, än även i frågor angäen-
de handelsbruk, hos stadsfullmäktige och stads-
kollegiet samt stadens vederbörande förvaltnings-
myndigheter göra framställningar, som i dylika
frågor kunna av nämnden finnas behövlige, samt
vaka över gällande författningars efterlevnad i av-
seende å mäklares, notarii publici och dispaschörs
tjänsteutövning samt i övrigt ägna sin uppmärk-
samhet åt frågor, som hava sammanhang med
stadens handel och sjöfart och göra de framställ-
ningar, som kunna därav förmedlas.

Nämnden består av tolv ledamöter, som stads-
fullmäktige inom eller utom sig utse för två år
i sänder. Nämnden utser årligen inom sig
ordförande och vice ordförande. Det borgarråd,
under vars föredragningsskyldighet nämndens ar-
betsområde faller (borgarrådet för industriroteln),
äger närvara vid nämndens sammanträden samt
deltaga i överläggningarna med rätt att därvid
framställa förslag samt få sin mening antecknad
till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads handels- och sjöfartsnämnd, fastställd av
k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930
och 1 juli 1934.

Stat år 1938. Utgifter: 2,340 kr.

Handels- och sjöfartsnämndens leda- möter.

Ordförande.

Johnson, A. Ax:son, generalkonsul.

Vice ordförande.

Johansson, K. Albin A., direktör.

Övriga ledamöter.

- *Almström, O. H., disponent.
- *Aronsson, G. A., avdelningschef.
- *Eriksson, K., försäkringsdirektör.
- Jonsson, A. V., stadsmäklare.
- *Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm.
- Lindquist, C. C. N. N. Ch., direktör.
- Svensson, A., direktör.
- *Söderberg, R. O., generalkonsul.
- *Österberg, S. E., kommerseråd.
- *Östlund, A. E., ombudsman.

Sekreterare (575 kr.).

Belfrage, J. K. E., börschef; t. 11 06 56; träffas
14—15.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se
sid. 86).

Stadsmäklare.

De officiella mäklarna antagas av handels-
och sjöfartsnämnden, varefter förordnande ut-
färdas av magistraten.

Mäklare (stadsmäklare) må i städerna
antagas för att, när de varda därom anlitade, bi-
träda vid köp och försäljning av varor, fastig-
heter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra
värdepapper samt vid uppgörande av avtal om
försträckning, hyra, arrende och försäkring även-
som av andra likartade avtal. Det åligger mäk-

lare att över alla av honom slutade avtal med undantag av dem, som angå penningförsträckningar, uppräta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, avtalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla av honom avslutade avtal skola för varje dag införas i en särskild med magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara syssloman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpman.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Författning. K. mäklareordningen 9 juni 1893, med tillägg och ändr.

Mäklare.

Berg, C. Marcus (spannmål, frö m. m.); Englebrektsgratan 41, Ö.; t. 10 72 50.

Jennel, C. E. R. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Jonsson, A. V. (spannmål, foder m. m.); Hornsgatan 26, Sö.; t. 41 57 99, 41 58 00.

Winge, J. E. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Notarii publici.

Notarii publici antagas av handels- och sjöfartsnämnden, varefter förordnande utfärdas av magistraten. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitas, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra förrättningar, vilka enligt allmän lag eller särskilda författningar kunna eller böra av notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åtaga sig delgivande av stämningar eller annan handling. Notarius publicus åligger ock att, då han ej har hinder av andra ämbetsgörömmål, på anmodan bevitna underskrifter, bestyrka riktigheten av översättningar och avskrifter samt övervara utlottningar av obligationer ävensom besiktningar, varom i sjölagen säges. I övrigt äger han att efter anmodan övervara jämväl andra förrättningar samt att lämna allmänheten biträde med upprättande av handlingar, som det icke enligt lag eller författningar tillkommer annan myndighet att utfärda. Finner innehavare av notarii publicibefattning i Stockholm erforderligt att äga tillgång till biträde, å vilken fullgörandet av vissa uppdrag må kunna överlätas, kan efter särskild framställning biträdande notarius publicus förordnas.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga ang. notarii publicibefattningen 6 okt. 1882, med ändr. och tillägg. K. kung. ang. biträdande notarius publicus i Stockholm 15 april 1932.

Notarii publici.

Oldenburg, U.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 14 06 (expeditionen), 10 14 07 (personligen); expeditionstid: 9—15 (juni—aug. lördagar 9—14).

Nissen, B. J. H.; Malmstorgsgatan 6, C.; t. 10 17 71 (expeditionen), 10 16 81 (personligen); expeditionstid: 9—15 (juni—aug. 9—14). Bitr. notarius publicus: **Flodin, H. A. A.**

von Hedenberg, A. R. A.; Drottninggatan 5, C.; t. 10 43 04; expeditionstid: 9—15 (personligen 11,30—13). Bitr. notarius publicus: **Östberg, C. A.**

Hasselgren, C. L. L.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 00 66 (expeditionen), 23 21 35 (personligen); expeditionstid: 9—15. Bitr. notarius publicus: **Hasselgren, L. A.**

Kompromissrätten.

Skiljaktiga meningar i avseende å tillämpningen av handelsbruk samt andra tvister, grundande sig å merkantila förhållanden, må hänskjutas till avgörande av en kompromissrätt, bestående av fem ojäviga och sakkunniga män, varav en lagkunnig. Denne sistsnämnde jämte tvenne andra ledamöter och tvenne suppleanter utses för varje år av Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd samt Stockholms stads köpmannaförenings styrelse. Parterna utse för varje mål var sin kompromissare.

Kompromissrätten har ännu icke behövt sammanträda. Handels- och sjöfartsnämnden beslöt därför år 1912 att t. v. icke utse några ledamöter däri.

(Uttalanden om handelsbruk m. m. lämnas numera i regel av Stockholms handelskammare; se sid. 435.)

Dispaschör.

Dispaschör har att på begäran verkställa utredning och fördelning av gemensamt haveri, varmed enligt § 187 sjölagen förstås skada, som till rädning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med avsikt tillfogas fartyg eller last, ävensom all annan uppoffring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd av dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angivna grunder gäldas av fartyg, frakt och last i förhållande till varderas värde. Enligt sjölagens § 218 skall även utredning och fördelning av i nämnda lagrum omnämnt s. k. enskilt haveri verkställas av dispaschör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Slutligen har dispaschör enligt lag den 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkringsvister att, om tvist upp-

H & S står angående ersättningsskyldighet, som på grund av avtal om sjöförsäkring eller återförsäkring av sådan försäkring må åligga försäkringsgivare, härom avgiva yttrande. Dispaschörens å tjänstens vägnar avgivna utlåtande kallas dispasch, och, om detta utlåtande ej inom viss tid överklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande.

Enligt stadgan angående dispaschörsväsendet den 10 november 1911 med däri genom k. kung. den 2 juni 1933 vidtagna ändringar skall i vardera av städerna Stockholm och Göteborg finnas anställd en dispaschör med visst bestämt tjänstgöringsområde. I vardera av nämnda städer skall tillika anställas en dispaschörsassistent. Dispaschör tillsättes av konungen och dispaschörsassistent förordnas för en tid av två år i sänder av magistraten i staden. För behörighet att söka dispaschörs- eller dispaschörsassistentbefattning erfordras bl. a. att hava fullgjort vad för behörighet att utöva

domarämbetet är föreskrivet. Magistraten i staden är den myndighet, under vilken dispaschör och dispaschörsassistent lyda i och för tjänsten, varjämte handels- och sjöfartsnämnden äger att övervaka dispaschörs tjänsteutövning. Dispaschör åtnjuter arvode för de av honom upprättade dispascher enligt av k. m:t utfärdad taxa.

Författningar. K. stadga ang. dispaschörsväsendet 10 nov. 1911, med ändr. Lag om dispaschörs befattning med försäkringstvister 8 april 1927. Sjölagen §§ 213, 214, 215, 218, 326, 329, 330. Taxa på arvode åt dispaschörer, utfärdad av k. m:t 19 jan. 1883.

Dispaschör.

Hasselrot, P. A.; träffas å ämbetsrummet, Slussplan 5, 2 tr., St., 9,30—15,30; t. 11 36 44.

Dispaschörsassistent.

Hasselrot, P. G.

Stockholms stads löneavtalsnämnd.

Löneavtalsnämnden.

Stadshuset, n. b.; K.; t. »stadshuset».

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 27 juni 1918 att tillsätta *Stockholms stads löneavtalsnämnd*, och instruktion för denna fastställdes av k. m:t den 16 aug. s. å.

Enligt nu gällande instruktion åligger det löneavtalsnämnden att å stadens vägnar handlägga och avgöra ärenden rörande arbets- och lönevillkor för den vid stadens arbetsföretag anställda drifts- och arbetspersonalen samt, där vederbörande förvaltningsmyndighet så beslutar, för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid stadens sjukhus och fattigvårdsanstalter jämte övriga liknande inrättningar samt för barnbespisningspersonal och städerskepersonal i övrigt, dock äger nämnden icke handlägga ärenden, vilka röra personal, upptagen på stadens lönestat, eller avse ämne, varom stadsfullmäktige förbehållit sig att besluta. Löneavtalsnämnden har vidare att pröva och avgöra frågor om pension åt arbetare och förmän i stadens tjänst.¹⁾ Nämnden handhar därjämte de övriga hithörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Innan beslut fattas i något ärende, skall den nämnd eller styrelse, som ärendet rör, lämnas tillfälle att meddela upplysningar och uttala sin mening; nämnder och styrelser äro skyldiga att härutinnan tillhandagå löneavtalsnämnden. Förvaltningschef, som icke är ledamot av nämnden (se nedan), eller, vid förfall för honom, hans ställföreträdare i tjänsten skall kallas till sammanträde, där ärende, som rör honom underlydande personal, skall handläggas, samt äger därvid deltaga i nämndens överläggning och få sin mening, där den avviker från nämndens beslut, antecknad till protokollet. Nämnden är berättigad att för utövandet av sin verksamhet anlita utomstående sakkunniga ävensom att utse en eller flera personer inom eller utom nämnden att å dess väg-

nar föra förhandling eller vidtaga andra förberedande åtgärder.

Löneavtalsnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige, samt en av vissa stadens förvaltningschefer jämte suppleant för denne. Den sistnämnde ledamoten jämte dennes suppleant utses vid sammanträde, utlyst av nämndens ordförande, av de högsta cheferna vid sådana stadens förvaltningar, där minst 100 arbetare selsättas. De fem av stadsfullmäktige valda ledamöterna och suppleanterna för dem utses bland personer, vilka tillhöra sådana nämnder eller styrelser, under vilka lyder arbetarpersonal, som enligt vad ovan nämnts beröres av löneavtalsnämndens verksamhet. Tjänstgöringstiden för samtliga ledamöter och suppleanter är två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Därjämte har nämnden inom sig utsett delegerade för handläggning av vissa förvaltningsärenden.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads löneavtalsnämnd, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 24 nov. 1922, 1 aug. och 31 okt. 1930 samt 16 jan. 1935. Pensionsreglemente för förmän och arbetare i Stockholms stads tjänst, antaget av SF 20 dec. 1934, med ändr. 17 juni 1935. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser ang. arbets- och löneförhållanden vid Stockholms stads arbeten, gällande från och med 1 jan. 1936. Kollektivavtal beträffande smörjar- och eldarpersonal på stadens isbrytare, gällande från och med 1 okt. 1929. Allmänna bestämmelser samt specialbestämmelser ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid stadens sjukhus, fattigvårdsanstalter och polikliniker, gällande från och med 1 jan. 1936, samt vid Eastmaninstitutet, gällande från och med 1 okt. 1936. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för städerskepersonal hos fastighetsnämnden, fattigvårdsnämnden, arbetslöshetskommittén, folkskoledirektionen, statistiska kontoret, biblioteksstyrelsen, hamnstyrelsen, arbetsförmedlingen och gatukontoret, gällande från och med 1 jan. 1938. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för barnbespisningspersonal vid folkskolorna, gällande från och med 1 jan. 1938. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för sköterske- och baderskebiträ-

¹⁾ Förslag har den 17 dec. 1936 framlagts angående familjepension för efterlevande till förmän och arbetare i Stockholms stads tjänst (Bih. nr 85 för 1936).

LaN

den, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid barnvårdsanstalterna, konvalescenthemmen samt Orhems barnkoloni, gällande från och med 1 jan. 1937. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för arbetsbiträden vid nykterhetsnämndens inackorderingshem, gällande från och med 1 febr. 1937. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för vissa biträden vid hälsovårdsnämnden, gällande från och med 1 nov. 1937. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för idrottsstyrelsens bad-, idrotts- och friluftsanläggningar, gällande från och med 16 juni 1937. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för personal vid Bromma flygplats och Lindarängshamnen, gällande från och med den 1 jan. 1938. Förhandlingsregler mellan Svenska städernas förhandlingsorganisation och Svenska kommunalarbetsförbundet, gällande från och med 1 jan. 1936.

Stat år 1938. Utgifter: 39,430 kr.

Löneavtalsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Björklund, C. G., borgarråd, stadsfullm.; träffas i stadshuset alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, 11—12.

Vice ordförande.

*Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

- *Anderson, C. W., e. o. assistent.
- Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman, stadsfullm.
- *Sundin, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm.
- Wistrand, K. K:son, direktör.
- *Hultman, G. H., chefsingenjör (vald av stadens förvaltningschefer).

Suppleanter.

- *Eriksson, Axel, ombudsman.
- Holmberg, O. V., kontorschef.
- Pålsson, E. A. V., slöjdlärare, stadsfullm.
- *Sjöström, O. V., förbundsordförande.

- *Svensson, G. Anders, byggmästare, stadsfullm.
- *Anger, D. V. E., gatudirektör (vald av stadens förvaltningschefer).

Sekreterare.

Palmberg, C. G. L., direktör (se nedan).

Löneavtalsnämndens delegerade.

Förhandlingsdelegerade.

Björklund, C. G.; Styrman, G. A.; Wistrand, K. K:son (suppl.); Karlsson, K. G. Hjalmar; Sundin, T. W. (suppl.).

Pensionsdelegerad.

Björklund, C. G.

Revisorer.

Gemensamma för industriverksstyrelsen och löneavtalsnämnden (se sid. 281).

Löneavtalsnämndens expedition.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset»: expeditionstid: 10—14,30.

Direktör (B).

Palmberg, C. G. L.; mottagningstid: 10—11.

Förste kontorsskrivare (11).

Ljungholm, f. Blomberg, S. L. Gullan.

Rörande Svenska städernas förhandlingsorganisation se sid. 433.

Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Regeringsgatan 79, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; telegramadr. »förmedlingen»; ang. adresser, telefoner och expeditiionstider för de särsk. kontoren och avdelningarna, se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 dec. 1904 att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*, och den 22 sept. 1905 trädde denna i verksamhet.

Enligt lag den 15 juni 1934 skall numera offentlig förmedling av arbetsanställning vara anordnad i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting.

Arbetsförmedlingsanstalts verksamhet, som övervakas av socialstyrelsen, avser förmedling av alla slag av arbete. Förmedlingen sker kostnadsfritt; om arbetsförmedlingsanstalt efter anmodan genom annonsering eller annorledes vidtagit särskild åtgärd, må dock kostnaden här för uttagas av den, som begär åtgärdens vidtagande. Vid förmedling skall tillses, att arbetsgivaren erhåller bästa möjliga arbetskraft och arbetaren det arbete, för vilket han bäst lämpar sig. Verksamheten fortgår oberoende av konflikt mellan arbetsgivare och arbetare; dock må anstalt, i den mån den därom äger kännedom, lämna upplysning, huruvida arbetskonflikt råder å arbetsplats, dit arbetsanvisning sker. Statistisk rapport över verksamheten och över arbetsmarknadens läge skall varje månad avgivas till socialstyrelsen.

Till täckande av kostnaderna för arbetsförmedlingsanstalts verksamhet utgår statsbidrag enligt särskilda grunder.

Stadens arbetsförmedling har träffat överenskommelse med länets arbetsförmedling i syfte att förekomma dubbelanmälningar. Denna överenskommelse går i huvudsak ut därpå, att länsanstaltens huvudkontor i Stockholm förmedlar anställningar uteslutande inom jordbruk och skogshushållning med binärning (åt arbetssökande från såväl länets som stadens) och att för stadens anstalt däremot förbehålles förmedlingen inom övriga näringsgrenar.

Landet är indelat i arbetsförmedlingsdistrikt. Stockholms stad, Stockholms, Uppsala, Söder-

manlands och Gotlands län bilda tillsammans ett sådant distrikt med Stockholmsanstalten såsom distriktskontor. Distriktskontor åligger att med ledning av från länsanstaltens huvudkontor bekomna uppgifter sammanställa och expediera en för distriktet gemensam veckorapport över sådana sökande och lediga platser, som kunna lämpa sig för interlokal förmedling. Denna veckorapport utväxlas med andra distriktskontors och insändes till socialstyrelsen, där den inarbetas i den s. k. »riksvakanslistan».

Det tillkommer även den offentliga arbetsförmedlingen att beträffande sådana arbetslösa, som uppbära understöd enligt k. kung. den 30 juni 1934, ändr. den 28 juni 1935, angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet (se sid. 205) verkställa kontroll över att den hjälpsökande är arbetslös (s. k. kontrollstämpling). Enahanda skyldighet åligger arbetsförmedlingen även beträffande arbetslösa, som jämlikt k. förordningen om erkända arbetslöshetskassor den 15 juni 1934 uppbära daghjälp från sådan kassa; denna förordning trädde i kraft den 1 jan. 1935.

Ett samarbete har vidare etablerats mellan arbetsförmedlingens ungdomsavdelning (ungdomsförmedlingen) och folkskolorna vad beträffar åtgärder till underlättande av yrkesval och arbetsanvisning åt ungdom.

Arbetsförmedlingsanstaltens angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av en ordförande jämte suppleant för honom, utsedda av överståthållarämbetet, samt tio ledamöter och lika många suppleanter, vilka väljas av stadsfullmäktige; samtliga utses för en tid av fyra år. Ordföranden och dennes suppleant utses bland personer, vilka icke kunna anses företräda vare sig arbetsgivarnas eller arbetarnas intressen. Av övriga ledamöter jämte suppleanter skall halva antalet representera arbetsgivarnas och halva antalet arbetarnas intressen, varvid olika verksamhetsgrenar i möjligaste mån må bli företrädda. Förslagsrätt tillkommer arbetsgivare och arbetare, som hos stadskollegiet äga förslå personer, som de anse lämpliga såsom ledamöter eller suppleanter i styrelsen. Det borgarråd, under vars föredragningsskyldighet styrelsens arbetsområde faller (borgarrådet för industriroteln), äger närvara vid styrelsens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer direktören för arbetsförmed-

A

lingen. Styrelsen utser en av sina ledamöter att vara kassaförvaltare. Beträffande direktörstjänsten stadgas i lagen, att till innehavare av sådan befattning icke må antagas annan än den, som av socialstyrelsen godkännes såsom lämplig för befattningen. Styrelsen skall före utgången av april månad varje år till socialstyrelsen överlämna berättelse över anstaltens verksamhet under föregående kalenderår.

Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. 1938.

Arbetsförmedlingsverksamheten är — med undantag för sjömansförmedlingen och ungdomsförmedlingen, se nedan — centraliserad till en och samma fastighet med skilda avdelningar för män och kvinnor. Å vardera avdelningen finnas specialavdelningar för olika yrkesgrupper, bl. a. en särskild avdelning för kontors- och affärsanställda. Dessutom har efter beslut av stadsfullmäktige inrättats en särskild kommunalarbetsareavdelning med expedition och arbetarregister. I anslutning till de av understödsmyndigheterna inrättade arbetslöshetsbyråerna finnas därjämte särskilda under arbetsförmedlingens ledning stående provisoriska kontrollkontor.

Vid 1935 års riksdag antogs en lag med vissa bestämmelser om arbetsförmedling, vilken trädde i kraft den 1 jan. 1936. Lagen avser en reglering av alla slag av arbetsförmedling, som bedrivs av annan än offentlig arbetsförmedlingsanstalt eller godkänd sjuksköterskebyrå och som icke sker genom utgivande av skrift, varå tryckfrihetsförordningen är tillämplig. Enligt lagen förbjödes arbetsförmedling i förvärvssyfte. Vill någon utan förvärvssyfte bedriva arbetsförmedling, skall tillstånd härtill sökas hos socialstyrelsen. Tillstånd får emellertid icke beviljas enskild person eller avse arbetsförmedling för sjömän. Enligt övergångsbestämmelserna kan emellertid den, som vid lagens ikraftträdande bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, av socialstyrelsen under vissa förutsättningar erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten, dock högst intill år 1950.

Författningar. Lag om offentlig arbetsförmedling 15 juni 1934. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930 och 31 dec. 1934. Reglemente för Stockholms stads arbetsförmedling, antaget av SF 15 okt. 1934 och godkänt av socialstyrelsen 1 febr. 1935.

Stat år 1938. Utgifter: 410,857 kr.; inkomster: 180,770 kr. (därav beräknat statsbidrag 180,000 kr.).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

*Eriksson, K., försäkringsdirektör.

Ordförandens suppleant

(utsedd av överståthållarämbetet).

*Junker, S. G., rådmän.

Övriga ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:

*Garsten, B. C., ombudsman, stadsfullm.

*Nyblom, f. Bergström, Eva M. Ch., redaktör, stadsfullm.

*Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

*Svensson, A., direktör.

*Söderbäck, K. F., direktör.

Arbetsarrepresentanter:

*Eriksson, Axel, ombudsman.

*Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde, stadsfullm.

*Hagberg, J. E. H., kassör.

*Kumlander, K. F., f. d. statistikföreståndare.

*Thunborg, S. Frithiof, sekreterare.

Suppleanter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:

*Ahlén, A. E., direktör.

*Bäckman, O. H., grosshandlare.

*Eriksson, C. E., ombudsman.

*Henning, K. A., direktör, stadsfullm.

*Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru, stadsfullm.

Arbetsarrepresentanter:

*Eriksson, Anna M. K., sköterskebiträde.

*Lindholm, H. G., typograf.

*Olsson, G. Hj., ombudsman.

*Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

*Åsbrink, P., ombudsman.

Jourhavande ledamöter.

Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.; Thunborg, S. Frithiof, sekreterare.

Kassaförvaltare.

Hagberg, J. E. H., kassör; Svensson, A., direktör (suppl.).

Protokollsfrare och sekreterare

(570 kr.).

Skogh, S. A., byråinspektör.

Revisorer.

För revisionen av styrelsens räkenskaper och förvaltning utses årligen tre revisorer, av vilka en utses av överståthållarämbetet och två av stadsfullmäktige. Vid utseende av revisorer skola stadsfullmäktige tillika utse två suppleanter.

Lundberg, A. N. V., uppbördsintendent (utsedd av överståthållarämbetet).

Lindberg, B. R., grosshandlare (utsedd av stadsfullm.).

Ström, A. F., murare, ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter:

Anders, f. Eriksson, Elsa S., fru (utsedd av stadsfullm.).

Grimlund, H. V. A., rektor, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Direktör (A).

Gruftman, S. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1943); t. 10 42 97.

Huvudkontoret.

Regeringsgatan 79, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: manl. avd. 7—16 (kontorsavd. 9—16); kvinnl. avd. 9—16 (tvätt och rengöringsavd. 8—16); lördagar och dag före helgdag stängas samtliga avd. kl. 14.

Bagarförmedlingen 5—8 och 16—17 (lördagar och dag före helgdag endast 5—8); Frisörförmedlingen 9—16 (lördagar och dag före helgdag 9—15,30).

Förste assistenter (14).

Svenson, H. E.¹⁾; Eriksson, L. H.¹⁾; Olsson, B. F.; Hellman, J. A.; Thunander, K. D.; Traung, f. Bäckström, Märta; Olin, M. L. O.

E. o. förste assistent (XIV).

Vakant.

Assistenter (1 kl.) (12).

Olson, Sigrid Ch.; Richert, f. Hesselius, Gunel S. M.; Carlsson, Berta M. T.; Lidberg, Delia S.; Becker, f. Mellberg, Hertha A.; Thysell, Siri M. Ch.; Nyland, A. Karin.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Engvall, G. H., föreståndare vid bagarförmedlingen; **Lundqvist, Å. A. G. A.; Bormann, B. C.; Johansson, O. E.; Karlberg, R. Margit I.; Dankert, f. Westerlund, D. E. (Dorrit); Blomqvist, K. G.; Schönström, S. A. Maria; Howby, F.**

Förste expeditionsvakt (8).

Eriksson, C. F.

En *expeditionsvakt* (6), en *e. o. expeditionsvakt* (VI).

¹⁾ Åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 15.

Ungdomsförmedlingen.

Klara Södra Kyrkogata 14, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—16 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Förste assistenter (14).

Lindberg, V. A., föreståndare; **Wagner, S. A.**

Assistenter (1 kl.) (12).

Malmberg, Sigrid E.; Barck Lagergren, Kajsa I. G.

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, St.; t. 10 62 84, 20 27 83 (manl. avd.), 10 73 60 (kvinnl. avd.); telegramadr. »förhyrning»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Förste assistent (14).

Strömberg, Ch. A. Ch. V., föreståndare.

E. o. assistent (XII).

Pihlblad, J. P.

En *expeditionsvakt* (6).

Stockholms studentkårers arbetsförmedling.

Expedition: Kårhuset, Holländargatan 32—34, Va.; t. »stadens arbetsförmedling», studentförmedlingen (kl. 8—16, dag före sön- och helgdag 8—14); övriga tider: föreståndarens bostad: 31 08 97. Expeditionstid: 10—14.

Förmedlingen avser att anskaffa anställningar åt vid högskolor och universitet studerande ävensom åt därifrån utexaminerade. Samarbete äger rum med studentförmedlingarna i Göteborg, Lund och Uppsala samt med övriga offentliga arbetsförmedlingar.

Föreståndare.

Wikholm, N. V.

Övrig personal t. v. gemensam med huvudkontoret.

Fjorton *extra assistenter* (3,576—2,460 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), en *extra telefonist* (2,040 kr.).

Stockholms stads polisnämnd.

Polisnämnden.

Agnegatan 32, 2 tr., K.; tel.: se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, vilken trädde i kraft den 1 jan. 1926, skall riket för polisverksamhetens upprätthållande vara indelat i polisdistrikt. Varje stad utgör ett särskilt polisdistrikt. Enligt 13 § i nämnda lag äger stad liksom även annan kommun, som bildar eget polisdistrikt, tillsätta en polisnämnd, med uppgift huvudsakligen att vara ett organ för den kommunala finansförvaltningen i avseende å polisväsendet. Polisnämnd — vilken icke äger taga befattning med fråga, som faller under polischefens befälsmyndighet — tillkommer särskilt att upprätta förslag till löne-, omkostnads- och, i förekommande fall, pensionsstat för polisväsendet i polisdistriktet samt till erforderliga ändringar i dettas polisorganisation, att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet använda fastigheter och annan egendom, samt att till vederbörande myndigheter avgiva yttranden och göra framställning i frågor av mera allmän betydelse för polisväsendet. Inom ordinarie befattningshavare vid polisväsendet tillsättes, skall, efter det polischefen yttrat sig angående de sökande, även polisnämnden hava erhållit tillfälle att till länsstyrelsen (överståthållarämbetet) avgiva sådant yttrande.

Med stöd av dessa lagbestämmelser beslöt stadsfullmäktige den 15 febr. 1926 att tillsätta en *Stockholms stads polisnämnd*, vilken sedan trädde i verksamhet den 1 maj s. å.

Enligt sin instruktion skall polisnämnden med den befogenhet, som enligt lagen om polisväsendet i riket eller annan allmän författning kan tillkomma sådan nämnd, handlägga frågor rörande polisväsendet i Stockholms polisdistrikt. (Betr. polisväsendet se i övrigt sid. 6 ff.)

Genom beslut den 20 sept. och 17 dec. 1937 hava stadsfullmäktige uppdragit åt polisnämnden att handhålla medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt, och i sammanhang därmed har polispersonalen fr. o. m. år 1938 överflyttats till polisnämndens lönestat. Även för viss kameral personal inom polisverket, som t. v. bibehålles å överståthållarämbetets

lönestat (se sid. 8), hava avlöningskostnaderna uppförts på polisnämndens stat. Samtidigt har kassa- och räkenskapsväsendet för polisväsendet övertagits av stadens kammarkontor.

Polisnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Vid valet skall, därest så äskas av minst en sjättedel av de väljande, proportionellt valsett användas. Nämnden skall årligen inom sig utse en vice ordförande. Polismästaren eller någon, som under honom har anställning vid polisväsendet, får ej vara ledamot eller suppleant i polisnämnden. Polismästaren skall vara skyldig att lämna polisnämnden alla de upplysningar angående polisdistriktets polisväsende, som nämnden för fullgörande av sitt uppdrag behöver.

Författningar. Lag om polisväsendet i riket 6 juni 1925, med ändr. 16 maj 1929 samt 17 juni och 16 sept. 1932. K. polisreglemente för riket 26 sept. 1925, med ändr. 11 jan. 1928, 16 sept. 1932 och 24 april 1936. Instruktion för Stockholms stads polisnämnd, fastställd av k. m. t. 16 april 1926, med ändr. 1 aug. 1930.

Stat år 1938. Utgifter: 10,822,532 kr.; inkomster: 943,760 kr. (däraf bidrag och ersättning från statsverket 715,898 kr.).

Polisnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Björklund, C. G., borgarråd, stadsfullm.; mottagning: alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, 11—12.

Vice ordförande.

von Porat, T. G. H., direktör.

Övriga ledamöter.

Branting, G., advokat, stadsfullm.

***Ferm, A. V.**, snickare, stadsfullm.

***Nilsson, Olof**, direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.
 Carström, A. E., spårvägsman, stadsfullm.
 *Stenholm, R. W., journalist.
 *Axi, S. G. E., fängelsedirektör, stadsfullm.

Sekreterare.

Karlöf, E. A. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av polisnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Eriksson, J. E. Martin, ombudsman, ordf.
 Nord, J. M., journalist.
 Siljeström, E. G. H., revisionssekreterare.

Suppleanter:

Flygare, B. O., kontorsskrivare.
 Lundwall, N. D., bankkamrerare.

Polisnämndens expedition.

*Agnegatan 32, 2 tr., K.; t. 53 83 84;
 expeditionstid: 10—15.*

I sammanhang med polisnämndens övertagande av medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt (se ovan) hava till polisnämndens expedition centraliserats dels förvaltningen av de till polisväsendet anslagna medel samt till polisdistriktet inflytande inkomster, dels vissa andra rent kamerala göromål, som tidigare handlagts av polisutbildad personal å olika avdelningar inom polisverket, bl. a. inköpsverksamheten för hela polisdistriktet samt bestyren med avlöningsväsendet för polispersonalen.

Polisnämndens expedition förestås av nämndens kamrerare, vilken bl. a. har till åliggande: att tillse, att till nämndens förfogande stående medel begagnas enligt meddelade föreskrifter samt att polisdistriktet tillkommande inkomster i behörig ordning inflyta; att på grundval av utav överståthållarämbetet avgivet förslag till stat för polisdistriktet upprätta stat-

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara; hr Stenholm är därjämte ersättare för ordföranden.

förslag för polisnämnden; att bereda de ärenden rörande inköp, som skola underställas polisnämnden för beslut, samt i övrigt handhåva inköpsverksamheten för nämndens expedition och polisdistriktet; att öva tillsyn över den av polisens centralavdelning omhändertagna bokföringen över persedelförrådet; att hålla vård och uppsikt samt föra förteckning över all inom polisdistriktet och å nämndens expedition befintlig inventarietrustning; att handhåva avlöningsverket för nämndens expedition och polisdistriktet; att föra register över expeditionens och polisdistriktets personal; att bereda och, därest så påkallas, införa nämnden föredraga övriga ärenden, som skola behandlas av nämnden, med undantag av sådana, som röra yttranden i anställningsfrågor angående polispersonalen.

Stat år 1938. Utgifter: 29,510 kr.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Karlöf, E. A. (se ovan), tjf. (se sid. 87), tf.
 Lindor, N. H. H.; t. 53 83 83; mottagnings-
 tid: 9,30—11.

Förste kammarskrivare (5,400 kr.).

Östlund, O. V.; t. 53 83 83.

Kontorsassistent (3,000 kr.).

Holm, E. G.; t. 53 83 84.

Registrator och kontorsskrivare (3,760 kr.).

Widman, A. Gunhild; t. 53 83 84.

Ett expeditionsvaktsbiträde (1,020 kr.).

Stockholms polisdistrikt.

Betr. den åt polisnämnden anförtrödda medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt se ovan.

Polispersonalen, som fr. o. m. år 1938 uppförts å polisnämndens lönestat, upptages under överståthållarämbetets avdelning för polisärenden (sid. 9). I fråga om viss kameral personal inom polisverket, som t. v. bibehålles å överståthållarämbetets lönestat, ehuru avlöningskostnaderna upptagas å polisnämndens stat, se ovan och sid. 8.

Stat år 1938. Utgifter: 10,793,022; kr.; inkomster: 943,760 kr.